Glade Aftener. [Samlede] af Sophus Neumann.

Under medvirken af Holger Rasmussen, Orla Bock og Axel Reidahl.

[1.]-Tredie Samling. 1909-11.

Samlet indholdsfortegnelse på: https://danskforfatterleksikon.dk/1850tit/0067/sknr67385.htm

---

Udarbejdet af Niels Jensen

GLADE AFTENER

AF

SOPHUS NEUMANN

UNDER MEDVIRKNING AF

ORLA BOCK, AXEL BREIDAHL OG
HOLGER RASMUSSEN

Gave fra
VEJLEFJORD SANATORIUM
PR. DAUGAARD
VB

DESINFICERET OG UDGÅET AF
CENTRALBIBLIOTEKET FOR
TUBERKULOSEPATIENTER

KØBENHAVN
FORLAGT AF V. PIOS BOGHANDEL
— T. BRANNER —
1909

CENTRALBIBLIOTEKET
FOR
TUBERKULOSEPATIENTER

ex.1

59/60 10

Trykt hos J. Jørgensen & Co. (M. A. Hannover).

Gave fra
VEJLEFJORD SANATORIUM
PR. DAUGAARD

SOPHUS NEUMANN:

Da Carlsen gjæstede Christensen.

Har De kjendt Christensen! det var saadan en pæn Mand, imellem 40 og 50, men han havde just ikke opfundet Krudtet; han var gift med en afdød Slagterdatter; om Forladelse, jeg mener naturligvis en afdød Slagters Datter, som hed Maren, en rigtig nydelig Kone, et Par Aar yngre end Christensen, lidt tavs, indesluttet; man sagde, lidt hellig, men jeg tror forresten ikke, Helligheden generede hende i nogen synderlig Grad; jeg havde engang en Samtale med hende angaaende at tage et Feriebarn i Huset en Maanedstid, Christensens havde nemlig en lille Gaard ovre i Jylland! jeg kan ikke huske, hvad den Landsby hed, lige udenfor hvilken Gaarden laa; — hun var imidlertid ikke meget villig til at efterkomme Anmodningen, og da jeg mindede hende om de Ord: husk! hvad I gjør imod en af disse mine Smaa, det gjør I mod mig! saa svarede hun: Javel! naar bare der ikke var saamegen Ulejlighed ved, og saa stort et Ansvar! — Det var dette Svar, der bragte mig til at tvivle lidt paa hendes Hellighed. Naa, det var forresten ikke om hende, jeg vilde fortælle, det var nær-

mest om Christensen, han ejede som sagt en lille Gaard, og var, om ikke just en ligefrem velhavende Mand, saa dog en Mand, om hvem man kunde sige, han sad ret godt i det. Han var ganske velset, overalt hvor han kom hen, og han kom ikke saa lidt omkring, han handlede nemlig meget med Heste, og saa var han gjæstfri, det vil sige, han havde det mest i Munden! han bad tidt Folk om at besøge sig, naar de engang kom paa hans Egn, men det var gjerne Folk, om hvem han vidste, at de boede saa langt borte, at det baade vilde volde dem Besvær og Udgifter, om de modtog Indbydelsen! Men han blev dog narret engang! — Nu skal De høre! — Christensen var Medlem af Sogneraadet, og det var Mikkel Jensen ogsaa; han var et godt Hoved og svinepolisk, og han havde luret Christensen et og andet af; blandt andet vidste han, at Christensens overdrevne Gjæstfrihed ikke var andet end Mundsvejr, han var altfor nærig og paaholdende i alle Retninger til, at man kunde tage ham alvorlig; og saa kom der den Ting til, at Christensen havde faaet noget sat igennem i Sogneraadet, som Mikkel Jensen var imod, og nu havde Mikkel længe gaaet og spekuleret paa at spille Christensen et lille Puds, — og en Dag kom Tilfældet ham netop til Hjælp. Baade Christensen og Mikkel Jensen var en Dag til Marked. Christensen havde netop solgt en Plag, som han havde faaet godt betalt, og nu sad just Kjøberen, som gav Lidkjøb, sammen med Christensen og en Del andre omkring det runde Bord, som stod midt paa Gulvet i Krostuen, da Mikkel Jensen traadte ind af Døren fulgt af en Herre, der saa ud til at være Lægprædikant. Mikkel Jensen havde truffet ham siddende paa en Grøftekant ved Landevejen, da han kom kjørende til Markedet, og efterkommet en Anmodning af den Frem-

mede om at maatte kjøre med. Paa Vejen havde da Mikkel Jensen udspurgt den Fremmede om et og andet og erfaret, at denne var paa Vejen til den nærmeste Station for at rejse hjem til sin Familie ovre paa en af Øerne, Lolland eller Falster, tror jeg, det var.

Det varede ikke længe, før Mikkel Jensen og den Fremmede sad bænkede om det runde Bord sammen med de andre Markedsgjæster. Mikkel Jensen, som ikke var bange for at give noget ud, inviterede paa en Omgang, og snart gik Passiaren; — den Fremmede havde faaet Plads imellem Christensen og Mikkel Jensen, og denne præsenterede den Fremmede som Hr. Carlsen nede fra Lolland-Falster, som havde været ovre i Jylland for at jordfæste en gammel Tante, og nu var paa Vejen hjem til sin Familie. — Christensen fandt aabenbart Behag i denne Hr. Carlsen og oprømt, som Christensen var efter Nydelsen af flere Omgange, dels Øl, dels Kaffepunch, inviterede han snart Hr. Carlsen til at besøge sig paa sin Gaard og blive der et Par Dage eller tre, som han nu selv syntes, naar han atter engang kom til Jylland! Hr. Carlsen klinkede med Christensen og takkede for hans Venlighed, men beklagede, at Rejsen var saa lang og Tiderne ikke saa gunstige, at man kunde tillade sig unyttige Udgifter!

Aa Snak! svarede Christensen, unyttige Udgifter! kan det kaldes unyttige Udgifter at foretage en Rejse til Jylland for at rekreere sig og samle Kræfter til at tage bedre fat, naar man kommer hjem! — men gør som De vil, De skal være velkommen naarsomhelst. Saa klinkede man, sagde Tak for Beværtningen. Mikkel Jensen lovede at kjøre Hr. Carlsen til Stationen, og saa gik man ind paa Markedspladsen for at se paa Kreaturene.

Det var en Fredag dette Marked var. Hvad Mikkel Jensen og Hr. Carlsen talte om paa Kjøreturen, ved jeg ikke; men det ved jeg, at allerede om Tirsdagen stillede Hr. Carlsen med Kuffert og Vadsæk ude paa Christensens Gaard. Han mødte Christensen i Forstuen med de Ord: Ja, De inviterede mig jo i Fredags, Hr. Christensen, og her er jeg! — Allerede! udbrød Christensen lidt forlegen og overrasket; jeg mener, det glæder mig at se Dem! Vær saa god, træd indenfor! — Maa jeg forestille Dem for min Kone! Det er en god Bekjendt af mig, Hr. Carlsen! som gjerne vilde hilse paa os. Maa jeg skille Dem af med Deres Tøj! — Maren! Gjæstekammeret er jo i Orden! Hr. Carlsen bliver vel hos os — lidt. — Vi skal netop i Lag med Mellemmaden! De trænger vel til noget efter Rejsen! vær saa god! lad nu blot, som De var hjemme! — Og det gjorde Carlsen virkelig ogsaa! Han slog sig til Ro ikke alene den Dag, men den næste, og den næste! D e n Uge gik, og den næste med; han lod slet ikke til at tænke paa at bryde op. — Fru Christensen havde allerede forlængst tabt Taalmodigheden! Vi bliver aldrig af med det Menneske! det er jo en ligefrem Burre! han hænger paa, sagde hun atter og atter til sin Mand; hvad vilde Du dog ogsaa invitere det Menneske for! — et Menneske vi slet ikke kender! hvergang han ser sit Snit, løber han efter mig og taler om Syndernes Forladelse, og Forsagelse og Afholdenhed! Det er saamænd Synd at sige, han er afholdende, han spiser og drikker alt, hvad man sætter for ham, og det koster sandelig ikke saa lidt mere at have saadan en paa Kost hver Dag! — Du maa se at faa ham til at rejse, Christensen! jeg vil ikke gaa her og opvarte ham Uge efter Uge! — Ja, kjære lille Maren, sagde Christensen, jeg kan saa godt forstaa, Du er kjed af at have den Drivert

gaaende her; det er jeg ogsaa, men hvad skal jeg gjøre? Jeg kan da ikke ligefrem smide en Mand ud, som jeg har inviteret! — Men hvorfor inviterede Du ham! Du kjendte ham jo slet ikke, efter hvad Du har fortalt mig, sagde Maren! — Nej, svarede Christensen; jeg inviterede ham ogsaa kun af Høflighed, og fordi jeg vidste, han boede Fanden i Vold nede paa Lolland eller Falster! og det aldrig kunde falde mig ind at tro, at jeg nogensinde skulde se ham mere! Havde jeg vidst, han vilde komme, havde jeg naturligvis aldrig inviteret ham. — Kan D u ikke, Maren, paa en fin Maade lade ham vide — at —. Nej, h a m vil jeg ikke paa nogensomhelst Maade have noget med at gjøre, Christensen! men jeg vil bare lade D i g vide, at nu er jeg kjed af det; Du maa paa en eller anden Maade faa ham til at rejse; det her gaar med i Huset, siden han er kommet, er jo ikke til at beskrive; han æder Æg, ligesaa hurtigt Hønsene kan lægge dem, og drikker al den Mælk, Køerne kan malke! Det er der jo ingen Mening i. — Endnu iaften ved Aftensbordet maa Du tale med ham! Han maa afsted. — Nej, nu ved jeg, hvad jeg vil, lille Maren! jeg vil kjøre over til Mikkel Jensen og spørge ham til Raads, det er jo egentlig ham, der har faaet prakket mig Carlsen paa Halsen! — Det kan der være noget i! svarede Maren! Lad bare Mikkel faa ham! mig er det ligemeget, hvor han kommer hen, naar vi bare bliver af med ham.

Nu stiller vi det hele i Bero til imorgen, sagde Christensen, og saa kjører jeg over til Mikkel Jensen iaften og snakker med ham! Og det gjorde han! — Om Aftenen, da Christensen lidt sent kom hjem, hviskede han til sin Kone, som allerede var gaaet til Ro: Nu ved jeg, hvorledes jeg skal tage Fyren! Mikkel Jensen sagde: Christensen! Du skal gjøre saadan

og saadan, og være diplomatisk! ligefrem sige, at nu vil vi ikke have ham længere, d e t kan man ikke! men gjøre ham det forstaaeligt i diplomatiske Vendinger — det er Maaden! sagde han — og det vil jeg nu forsøge allerede imorgen ved Frokosten.

Næste Morgen ved Frokostbordet var Christensen rigtig oprømt, han havde lovet sin Kone, at han skulde gøre et sandt diplomatisk Mesterstykke, og efter at have klinket med Carlsen og nydt en høj Dram, sagde han: Naa, min kjære Hr. Carlsen; baade min Kone og jeg haaber, De har befundet Dem rigtig godt hos os; men vi har i den sidste Tid talt om, at det dog maatte være et Savn for Dem i saa lang Tid ikke at se Deres kjære Hustru og Deres Børn, og vi kan saa godt forstaa Savnet af, og Længslen efter Hustruen og Børnene, og vi vilde gjerne gjøre vort til, at dette Savn og denne Længsel kunde blive stillet, jo før jo hellere! — der er naturligvis Savn og Længsel paa begge Sider, og — —. Jeg forstaar Dem, Hr. Christensen! og jeg er dybt rørt over Deres Gæstfrihed imod mig, og al Deres Venlighed og Betænksomhed overfor min Familie. Jeg vil endnu idag skrive til min Hustru, at — —

— at De kommer! afbrød Christensen ham, ja gjør det; det vil glæde baade Deres Hustru og Deres 5 Børn — er det ikke 5, De har? — og os med; thi man kan jo saa godt forstaa, det maa være kjedeligt for Dem, min kjære Carlsen, at gaa herovre saadan ganske alene — saalænge. Nu kan De glæde Dem til atter at se Hustru og Børn efter saa lang Tids Adskillelse. Skriv De nu blot hjem, kjære Carlsen! — De kan for vor Skyld rejse, naar det skal være, imorgen eller overmorgen, ligesom De vil. Jeg kan desværre ikke selv kjøre for Dem, min Kone og jeg skal nemlig bort et Par Dage, men jeg haaber nok, jeg

skal faa Mikkel Jensen til det, han er saadan en rar, tjenstvillig Mand, og han har jo kjørt for Dem før baade til Kroen og til Stationen! ha! ha! ha! ikke sandt. Det skal jeg nu nok besørge altsammen! skriv De nu bare hjem, at De kommer — skal vi f. Eks. sige Torsdag, saa behøver De jo ikke at rejse med Tungen ud af Halsen; saasnart De er færdig med Brevet, skal jeg lade Drengen løbe ned paa Kroen med det, saa kan Deres Hustru have det imorgen engang.

Jeg ved næsten ikke, hvad jeg skal sige, Hr. Christensen, De har næsten gjort mig helt flov — —

Det skal De saamænd ikke være, min kjære Carlsen, — gjør De nu bare, som jeg har sagt. — Det skal jeg, kjære Ven! tillad mig jeg kalder Dem saaledes, Hr. Christensen, og lad mig saa trykke Deres Haand; den diplomatiske Maade, hvorpaa De er gaaet tilværks ligeoverfor mig i dette Tilfælde, for at undgaa baade at støde, saare og ydmyge mig, har gjort et dybt Indtryk paa mig, og det skal jeg aldrig glemme. Jeg ved aldrig, jeg nogensinde eller nogetsteds har nydt en saadan Gjæstfrihed som her hos Dem, og derfor bringer jeg baade Dem og Deres Hustru min hjærteligste Tak!

Det er ikke noget at takke for, min kjære Carlsen!

Jo, det ved den søde Gud, det da er, Christensen! faldt Maren sin Mand i Talen. —

Saa skriver jeg Torsdag, ikke sandt, Hr. Christensen! —

Ja, gjør De det, Hr. Carlsen! Og saa skrev Carlsen hjem til sin Hustru, hvad han havde faaet ud af hin Samtale ved Frokostbordet.

Næste Torsdag svingede en Vogn ind i Christensens Gaard. Det var Mikkel Jensens Charabanc! —

Han var selv Kusk, og inde i Vognen sad Carlsens Hustru med 5 Børn og en Pige. — Vær saa god, maa jeg aflevere disse Gjæster, sagde Mikkel Jensen med et Smil, da han saa Christensen og Maren staa maalløse lige midt i Gaarden. — M i n e Gjæster! udbrød endelig Christensen! hvad skal det sige! — De har jo bedt min Kone og mine Børn herover, da De syntes; jeg gik her saa alene, svarede Carlsen! De sagde jo, jeg skulde skrive, at de kunde komme paa Torsdag. — Har jeg sagt det! udbrød Christensen. Det maa De virkelig meget undskylde! Det maa bero paa en Misforstaaelse. Jeg sagde, De skulde skrive, at D e kom Torsdag, jeg syntes nemlig, at nu havde vi haft Dem længe nok! —

Efter at have sundet sig lidt tog endelig Maren Ordet, blodrød i Hovedet, og sagde til sin Mand: Naa, det blev altsaa Resultatet af dine diplomatiske Vendinger! nej, nu tror jeg det er bedst at tale lige rent ud af Posen! Nu skal jeg sige Dig en Ting, Mikkel Jensen, kjør Du bare igjen med hele Læsset og tag Hr. Carlsen med. Nu kan det være nok, der maa være Maade med Gjæstfriheden. — Jamen det er jo en frygtelig Historie, stammede Carlsen, jeg var i den Tro, at De saa gjerne vilde se min Kone og mine Børn! det Indtryk fik jeg da af vor Samtale! — og hvorledes skal vi nu komme hjem — den lange Vej! vi har heller ikke Penge med til at rejse hjem for, saa De bliver virkelig nødt til at beholde os til jeg faar skrevet hjem efter Penge! —

Med mindre Du vil betale Rejsepenge for hele Familien hjem, Christensen! det er jo det eneste, der er at gjøre. Jeg skal gjerne kjøre for dem til Stationen, hvis Du selv har Brug for dine Heste! Du ved, Christensen! jeg er altid villig til at gjøre Folk en Tjeneste. — Skal jeg oven i Kjøbet betale? det

er jo mange Penge! sagde Christensen rædselsslagen, nej, det er dog for galt. — Jamen Du er ogsaa altfor gjæstfri, Christensen! det har jeg altid sagt; h e r har Du vist heller ikke været rigtig diplomatisk, efter hvad jeg kan forstaa!

Nej, han har været et Fæ som altid! betal, Christensen! sagde Maren. Det skader Dig ikke! som man reder, saa ligger man!

Men vi maa da have en Bid Brød og en Dram inden vi kører, Christensen! sagde Mikkel Jensen med sit svedne Grin. Du vil da ikke gjøre din bekjendte Gjæstfrihed tilskamme!

Lad gaa! — for d i n Skyld, Mikkel Jensen! Dig har jeg jo ogsaa voldet Ulejlighed! sagde Christensen. — Tal aldrig om det, svarede Mikkel Jensen smilende; det har været mig en stor Fornøjelse.

En Timestid efter rullede atter Mikkel Jensens Kjørtøj ud af Gaarden med alle Christensens Gjæster, og medens Christensen betalte Carlsen Penge til Hjemrejsen, hviskede Maren til Mikkel Jensen: skal jeg sige dig noget, men det bliver mellem os, Du er en Ræv, Mikkel Jensen!

CENTRALBIBLIOTEKET
FOR
TUBERKULOSEPATIENTER

HOLGER RASMUSSEN:

Paa Fisketur.

Kammeraten kendte det Hele ud og ind.

Han havde Snører, Net og Stænger og øvrige Remedier i Orden og var paa det Rene med hvert evige Vandhul i fire Miles Omkreds. Nu var det bare om at »stryge Karudser«, saa kunde Turen begynde.

Karudserne »strøg« vi udenfor Byen i et lille Mosehul. Der stod de saa tæt som Ansjoser i en Bøtte, kendte Kammeraten.

Det gik for sig paa den Maner, at vi halede en temmelig stor Catcher gennem Dammen med følgende vekslende Resultater:

Første Gang: en Vandkalv, en Hundestejl og to Sneglehuse. Anden: to Vandkalve, et Sneglehus og en Hundestejl. Tredie: to Hundestejle, tre Sneglehuse og en gammel Støvle. Fjerde: nok en Støvle — Magen til den første —, en temmelig god Straahat og en forskræmt Karuds af Størrelse som et almindeligt Øje. Femte Gang: ikke et Øje.

Her foreslog Kammeraten en Snaps, som vi nød staaende.

Derpaa tørrede vi Sveden af Panden og »strøg« videre med skiftende Held. Efter to Timers pænt Arbejde sprællede der fire Karudser i vores Blikspand.

Kammeraten foreslog en Rejsesnaps, som vi indtog siddende, og saa kunde Fisketuren begynde.

Vi læssede Stængerne paa Nakken, tog Blikspanden og Nættet, som vi skulde bære Gedderne hjem i og begav os afsted. Mosen, hvori vi skulde fiske, laa ikke mere end tre Fjerdingvej borte. Det var en smuk Dag med Skyer i Nordvest. Vi var ved trøstigt Mod og afsang med god Stemning: »En Fiskermand med Hus paa Land og Baad i Strand«.

Undervejs foreslog Kammeraten en Opstrammer, som vi nappede gaaende.

Imidlertid begyndte Himlen saa smaat at graane, hvilket Kammeraten hilste med Tak og Glæde. Thi Gedderne bider helst i Graavejr.

Nok om d e t. Da vi ankom til Mosen efter en god Times fornøjelig Marsch, mødtes vi af en lille Fortrædelighed. Vi opdagede nemlig, at vi havde glemt Snørerne, som vi i sammenrullet Stand havde lagt fra os nede ved Karudse-Dammen.

Nu var der imidlertid ikke Tale om nogetsomhelst Skænderi mellem os af den Grund, hvad andre let kunde have følt sig forledt til og derved ødelagt den gode Stemning, der altid bør herske paa saadan en Fisketur — ligesom paa alle Udflugter i Almindelighed.

Kammeraten tog sig øjeblikkelig en Hybenkradser og begav sig fløjtende som Ingenting paa Vej efter de glemte Snører.

Jeg satte mig ned og gav mig — for at forkorte Ventetiden — til at gøre Udkast til et episk Digt: »Efteraars-Drømme ved Mose-Randen«.

Efterhaanden var Himlen blevet en Del over-

trukken, og da der var forløben en lille Time, regnede det ogsaa jevnt og tæt. Naa, naturligvis afficerede det mig slet ikke; thi paa saadan en Tur maa man vide at tage alting med.

Da der var forløben to smaa Timer kom Kammeraten. Jeg hørte ham sjæleglad raabe helt ovre fra Landevejen:

— Kan Du se, hvad jeg sagde, der har vi Regnen! Nu skal Du se et Bid, der bliver!

Da vi havde gjort Snørerne i Orden, mente Kammeraten, at der kunde tiltrænges et lille Stikkelsbær, som vi ogsaa rigtig indtog. Derpaa satte vi hver en Karudse paa Krogen og kastede ud. Det regnede Gudskelov stadig godt, saa vi havde de bedste Udsigter.

Mens vi afventede Bid oplæste jeg Begyndelsen til mit episke Digt for Kammeraten, som fandt det fortræffeligt, hvilket yderligere bestyrkede det gode, gensidige Forhold.

Vi befandt os kort sagt i den ypperligste Stemning, mens vi ventede paa Bid.

Nu skulde der imidlertid hænde noget, som nær havde forrykket det hele for os.

Oppe fra den nærliggende Bondegaard kom der en mager Mand i Skjorteærmer og lange, flagrende Spring ned over Kartoffelmarken.

Han standsede imellem os og stod lidt og pustede ud, mens han skelede lumsk til vore Gedde-Flaad, der laa og hoppede saa smaat paa Mosen.

Nu var Kammeraten imidlertid en Mand, som yderst sjældent lod sig forbløffe, og som kort sagt kendte sig paa Højde med næsten enhver Situation. Da Manden havde staaet og betænkt sig lidt, sagde han sindigt:

— Hvem har ellers givet dom Lov at fiske her?

Kammeraten: Nej, her er vist ikke meget at fiske her.

— Men hvem har givet dom L o v at fiske her?

Kammeraten: Ja, vist har man Lov at fiske her!

Manden raabende: J e g s i g e r, h v e m h a r g i v e t d o m L o v a t f i s k e h e r?

Kammeraten: Vil De ikke ha' en lille Konjak?

Bonden forbløffet: Jo-w, Tak.

Efter at han havde drukket: De er vist ellers noget tunghør?

Kammeraten: Mener De, at vi fanger noget?

Bonden grinende: Næ-h, Gu' gør je' ej.

Saa gik han.

— Kendte ham fra gamle Dage — sagde Kammeraten — skikkeligt Fæ, Du saa, jeg forstod at ta' ham. Skal vi ikke ellers selv tage Anledning til at knibe et lille Brombær?

Vi kneb det.

Der forløb nu atter et Par smaa Timer under lystig, men dog dæmpet Passiar — for ikke at forstyrre Gedderne i Biddet. Det regnede stadig brilliant, saa der var kun Anledning til at være tilfreds med Turen. Imidlertid nærmede det sig stærkt mod Aften, og Skumringen begyndte saa smaat.

— Bedre og bedre — hviskede Kammeraten — nu kommer Mørkningen, og saa har vi Spillet vundet. Det er den allerbedste Tid, stol Du paa det.

Jeg bestilte ikke andet.

Der gik igen en lille halv Time, i hvilken vi kneb et Par Smaa-Dramme for Tidsfordriv. En Gang imellem rørte det lidt ved Flaaddet derude, men Kammeraten forklarede mig, at det kun var Karudsen, der »førte« — saadan var det netop, det skulde være.

Det mørknedes stadig udmærket, saa vi var bestandig ved godt Mod og havde fortrinlige Chancer.

Om ikke ret længe vilde det være helt mørkt. Men saa kunde man jo altid rive en Tændstik.

— S a a ! — sagde Kammeraten pludselig og sprang op — nu vil jeg »stryge af« Mosen rundt, nu er det netop paa Tiden, og saa kommer jeg her til Dig igen. Pas nu paa, saa skal Du se, hvordan det hele gaar for sig.

Han begyndte saa smaat at gaa, trækkende Snøren efter sig i Vandet. Det forekom mig, at han af og til slog en lille »Sving«. Men Stangen var jo lang, og Karudsen »førte« jo en hel Del, saa det kunde maaske være vanskeligt nok at holde Balancen. Desuden kunde jeg heller ikke saa nøje kontrollere det i Skumringen, som stod paa.

Medens jeg stod og tænkte over dette her, hører jeg ham pludselig raabe ovre paa den anden Side:

— Pas paa, nu har vi den!

— Hvad for en?

— Gedden for Fa'en!

— Er der Bid?

— Ja, Gu' er der Bid — Stads-Bid endda!

Nu saa jeg ham hive iland. Og jeg hørte, at det pladskede vældigt i Vandet.

— Naa, saa Du vil stikke af! — hører jeg ham atter raabe, og nu ser jeg ham kaste sig plat ned paa Maven, og paa de følgende dæmpede Udraab og hans hæftige Sprællen forstaar jeg, at der udfægtes en haard Kamp.

Idetsamme rejser han sig halvt op med en kolossal Fisk i Favnen. Jeg udstøder et Frydeskrig, som dog forstummer, da jeg i næste Øjeblik ser ham lægge sig sidelæns, rolig og stille ud i selve den sorte Mose med samt Gedde og det hele.

Hvem af dem, der nu svømmede bedst, skal jeg lade være usagt; men da jeg kom derover, var Ged-

den endnu ikke naaet op, mens han allerede havde sit paa det tørre.

— Det var dog forfærdeligt! — udbryder jeg.

— Sludder, siger han, jeg var i Forvejen gennemvaad, stik mig en frisk Karuds.

— Hvad vil Du med den? spørger jeg.

— Fange Bæstet selvfølgelig, raaber han, den kan ikke være kommen ret langt.

Men Karudserne stod ovre paa den anden Side.

— Ja, stik mig saa en Hivert da, for saa maa vi opgive det for i Dag.

Herom var vi atter enige; thi det var nu blevet helt mørkt. Og det er skidt at fiske ved Lys.

Den Tur maa vi gøre om igen, mente Kammeraten, men vi ta'er den lidt senere paa Aaret.

Jeg mente bestandig det samme som han.

Ved Byen skiltes vi i den bedste Stemning.

Vi var stærkt fugtede baade udvendig og indvendig — —

ORLA BOCK:

„Mose-Jens“.

»Mose-Jens« var ikke begavet i nogen som helst Retning. Han ejede hverken Gods eller Guld, han var kun Husmand, og sad lige og hutlede sig igennem i en lille forfalden Knaldhytte, der laa i Udkanten af Sognet, helt ude ved den store Mose, — deraf Tilnavnet. Ogsaa rent personligt var det skralt med Begavelsen; Moder Natur havde behandlet ham ret stedmoderligt, han var alt andet end skøn, og hvad Aandsevner angaar, da var den almindelige Mening, at han var den største Dumrian i mange Miles Omkreds, der var tilmed dem der rentud vilde stemple ham som Idiot, men det turde dog være lidt for meget sagt. Jens havde Forstand, saadan lige til Husbehov, men heller ikke mere; men selv om Hjærnen ikke var første Klasse, saa var Hjærtet saa meget bedre. Han var Godheden og Skikkeligheden selv; der var ikke noget han hellere vilde end gjøre sine Medmennesker Tjenester, og det benyttede disse samme Medmennesker sig af i en udstrakt Grad. Og ikke nok med at de benyttede sig af hans Skikkelighed og profiterede af den, de brugte ham ovenikjøbet ved

enhver Lejlighed til at holde Løjer med; der var ikke den Gaardmand saa stor eller den Tjenestekarl saa ringe, uden at han ansaa sig for fuldt berettiget til at lade sit Vid spille paa Jens's Bekostning, og Jens var altfor skikkelig til nogensinde at blive vred eller stødt, han lod sig Gang efter Gang holde for Nar, grinede selv med naar det endelig langt om længe gik op for hans langsomt arbejdende Hjærne, at han var til Grin, og bagefter gik han gladelig paa en ny Dumhed.

Han var kort sagt Hofnar for hele Sognet. Rent galt var det naar han af og til kom ind til den nærliggende Købstad, hvor han som Regel altid faldt i Kløerne paa det lille Kompagni af ældre Borgere, der dannede Gæstgivergaardens faste Klike, og som altid var fulde af Gavtyvestreger. Der var en fem, seks Stykker af den gode, gamle Provinsborgertype, der nu er ved at uddø, Folk med gode, gamle indarbejdede Forretninger, der saa at sige passede sig selv, og derfor ikke lagde mere Beslag paa deres Indehavere end at disse havde rigelig Tid til hver Dag at tilbringe Eftermiddagstimerne i »Gaarden«s Skænkestue, og der lave et syndigt Halløj enten med hinanden indbyrdes, eller med hvem af Gæsterne de kunde faa til Syndebuk.

En Eftermiddag var Jens kommet til Byen og kom ind paa Gæstgivergaarden for at faa en lille Opstrammer.

»Nej se, der har vi jo Professor Mose-Jens!« lød det henne fra Klikens Stambord, »kom her hen og faa et Glas Øl med,« sagde Rebslager Schiøtte, en af Byens første »Komersraader«.

»Næ, manne Tak!« sagde Jens lidt forsigtig, »jeg har saa daa'lig Tid, jeg har et Par Ærinder te'baves endnu.«

»Sludder, Du har Tid nok,« sagde Rebslageren, »vi har min Sandten ikke i Sinde og sidde og beværte paa Dig hele Dagen, det maa Du endelig ikke bilde Dig ind; Du faar bare et Glas Øl uden videre Bespisning. Slaa Du bare Suppekødet i Stolen!«

Øllet blev rekvireret, og Jens satte sig. Det smigrede ham alligevel at komme i Selskab med Købstadborgerne.

»Hvad er det saa for Ærinder, Du har saa travlt med?« spurgte Rebslageren.

»Jo, — jeg sku' te' Exempel køve et Pund Fuglefrø me' hjem te' Sognefogdens Trine,« sagde Jens.

»Hvad er det dog Du siger?« sagde Møller Frandsen og stirrede meget forbauset paa ham. »Sagde Du Fuglefrø?«

»Ja, vel sagde jeg Fuglefrø!« Jens saa sig om i Kredsen, hele Selskabet stirrede paa ham og gentog den ene efter den anden »F u g l e f r ø«?

»Ja, Fuglefrø!« gentog Jens lidt usikkert. »Sognefogdens Trine hun er jo hel tosset efter Kanaliefugle, og saa bad hun mig om at ta' et Pund Kanaliefuglefrø me' hjem te' henner!«

»De' var dog Pokkers!« sagde Mølleren meget alvorlig og rystede bekymret paa Hovedet, »de' havde jeg dog ikke tænkt om Sognefogdens Trine, — hun er jo ellers saadan en pæn Pige!«

»Ja, det er lige godt et stift Stykke,« gentog de andre.

Jens blev helt ængstelig til Mode. »Jamen er der novet ondt i de'?« spurgte han.

»Ondt?« sagde Mølleren, »jo de' mener jeg da, for jeg synes da ikke det passer sig for en Pige som hende at gøre Grin med en ældre skikkelig Mand som Dig. Det kan hun jo lade Karlene og saadan

nogen Gadedrenge om, men hun skulde da holde sig for god til det!«

»Jamen, hvotten mener Du a' hun vil gjøre Grin me' mig?« sagde Jens meget ulykkelig.

»Herre Gud, kan Du ikke forstaa det?« Møllеren lagde sin Haand venligt beskyttende paa Jens' Skulder. »Du ved da nok, at Kanaliefugle kommer ikke af Frø, de kommer da af Æg! Tror Du man kan lægge sig Kanaliefugle til paa samme Maade, som man faar Gulerødder og Kaalrabi? Det er naturligvis et Pund Fugleæg Du skal ha'!«

»Ja, Du siger s'gu novet!« sagde Jens og kløede sig i Hovedet. »Hvem sku' nu tro, a' Trine hun var saatten en Mæfikke!«

»Næ', der skal Du se, det var godt, at Du fik talt med os først,« sagde Rebslageren og bestilte en Omgang Øl til. »Køb Du nu bare et Pund Fugleæg, og naar Du kommer og stikker hende dem, saa bliver hun nok lidt slukøret ved at se, at Du har opdaget hende!«

»Har Du flere af den Slags Forretninger, Jens, saa maa Du da hellere sige os det med det samme,« sagde Mølleren, »saa kan vi da hjælpe Dig!«

»Næ', den Slavs har jeg heldigvis ikke flere a', for mit andet Ærinde, de' er for min egen Regning, og jeg laver da'tte Grin me' mig sel'!«

»Næ, saa tosset er Du vel heller ikke; hvad er det saa for et Ærinde.«

»De' saamæn en Gedebuk, som jeg har, og gærne vil ha' solgt; jeg har tænkt, a' jeg vilde spør'e Kreaturhandler Hansen om itte han vil køve den.«

»Kan den gaa for Vogn, Jens?« spurgte Skomager Bentsen.

»Gaa for Vovn?« sagde Jens. »Ja de' ve' jeg

ikke, jeg har aldrig prøft, men den er morderlig skikkelig, den ku' da vist godt dresseres te'et!«

»Ja, saa ved jeg ogsaa hvem der vil købe den! Du kan sælge den til Apothekeren, han gaar netop og lirker for at faa fat i en god gammel skikkelig Gedebuk,« sagde Skomageren. »Han vil forære sine Drenge den, hvis den kan bruges til at trække saadan en Legevogn.«

»Ja, det er rigtig nok, det snakkede han ogsaa om til mig forleden Dag,« bekræftede Mølleren, og det øvrige Selskab erindrede øjeblikkelig, at de ogsaa havde hørt Udtalelser i den Retning.

»Ja, Gedebukken, den er saamæn skekkelig nok, den ka' han sagtens faa te' og trække saatten en Smule Vovn,« sagde Jens.

»Saa skal Du være rask, og mase hen paa Apotheket nu med det samme, saa faar Du Dyret solgt og saa kan Du komme her tilbage og gi' Lidkøb, fordi vi har givet Dig Anvisningen.«

»Ja, de' var ka'ske ikke saa tosset,« sagde Jens og spekulerede stærkt.

»Nej, vil Du bare stikke af lige med det vips,« sagde Mølleren, »mens Du saa er henne, skal jeg gaa ind hos Købmanden og købe et Pund Fugleæg til Dig, saa sparer Du det, og jeg skal alligevel ind og have noget Tobak.«

»Ja, jeg siger manne Tak!« sagde Jens og drak Øllet ud.

Der blev almindelig Latter da Jens var vel ude af Døren. »Nu skal der arbejdes,« sagde Rebslageren og gik ind i Telefonrummet. Imedens fik Mølleren tilkaldt Værtens Søn, en opvakt Knægt paa 13—14 Aar.

»Vil Du tjene en 25-Øre, Peter?«

Det vilde Peter hellere end gærne.

»Tror Du ikke, Du kunde skaffe os nogle Graaspurveæg?«

»Jo,« mente Peter, »ude i den gamle Staldlænge, under Tagskægget er der helt fuldt af Graaspurvereder, saa det kan ikke blive vanskeligt.«

»Vil Du saa værsgod gaa ud til Gaardskarlen og faa fat i en Stige og skaffe os en Snes Graaspurveæg i en morderlig Fart.«

Drengen kilede afsted, og Rebslageren kom tilbage fra Telefonen.

»Nu er den lavet,« sagde han, »Apothekeren var ikke selv hjemme, — han var til Møde i Ligningskommissionen, men Provisoren han er nu instrueret til at behandle Jens videre.«

Lidt efter kom Drengen tilbage med Kasketten fyldt med Graaspurveæg. Man fik fat i en Papæske, fik denne fyldt med Savsmuld ude fra Huggehuset, og heri blev Æggene placeret.

Der gik en lille halv Time, saa kom Jens tilbage, men han saa lidt mellemfornøjet ud.

»Naa, blev der saa Handel af?« spurgte Mølleren.

»Næ, der gore itte,« sagde Jens, »jeg ve' snart ikke hva' jeg ska' tro om'et, for først saa talte jeg me' Apothekersvenden, for Manden var ikke sel' hjemme, og Svenden han sa'e osse at Apothekeren han var hel tosset etter og faa fat i en Gedebuk, — han sa'e a' han ku' li'efrem ikke sove for'et om Natten; men saa sa'e han a' jeg sku' op og snakke me' Fruen om'et, og da jeg saa kom op i Lejligheden og fik fat i Kvinden, saa sa'e hun a' de' var bare Vrøvl og Sludder og hun smak Døren i li'e for Næsen a' mig.«

»Jamen Herre Gud, Jens! Der har Du da ogsaa baaret Dig morderlig dumt ad,« sagde Skomageren og

kløede sig i Nakken. »Fruen hun maatte jo slet ikke vide det, det skulde jo være en Overraskelse! Apothekeren han vilde jo give den ældste Dreng den i Fødselsdagsgave. Nu har Du spoleret det hele.«

»Det var dog infameligt!« sagde Jens og saa meget angergiven ud.

»Hvis Du bare kunde faa fat i Apothekeren og faa talt med ham inden han træffer sin Madam, saa kan der vist godt blive Handel af endnu!« sagde Mølleren.

»Apothekeren han er i Ligningskommissionen,« sagde Værten henne fra Disken.

»Ja, Død og Pine! Det er rigtig, han er til Møde i Ligningskommissionen! Stik derover paa Raadhuset og faa fat i ham der, Jens, saa skal Du se, saa skær den alligevel!«

»Ja, men ka' de' gaa an og forstyrre ham der?« spurgte Jens.

»Gaa an!« sagde Skomageren haanligt, »han bliver s'gu glad til!«

»Ja vist saa; den Gedebuk spiller en vældig Rolle for ham. Gaa over og faa fat i Arrestforvarer Madsen og bed ham om at gaa op at hente Apothekeren ned, og sig det er noget vigtigt, Du skal tale med ham om, saa kommer han straks ud og saa er den i Orden.«

Jens fik igen Kasketten paa og kilede over til Raadhuset. Et Kvarter efter kom han tilbage, endnu mere nedbøjet end første Gang.

»Naa hvordan gik det, Jens?«

»Je' ka'tte forstaa de', sagde Jens, »de' ku' næsten se ud li'som han be' gnaven i Ansigtet. Han sa'e a' han vilde hverken eje eller ha' no'en Gedebuk!«

»Det var som Pokker!« sagde Mølleren meget forbavset, »nu har han gaaet og snakket om den Gedebuk i lange Tider, og naar han saa endelig kan faa en, saa gør han sig udtilbens. Men han er naturligvis blevet drillet oppe i Kommissionen og saa er han blevet i daarligt Humør. Der er ikke et Menneske i hele Byen der er saa lunefuld som den fjollede Pilletriller.«

»Nej, det er rigtig nok,« samstemmede de andre. »Men sagde han ikke mere?«

»Jo, han spurgte hvem der ha'de sendt mig, og da jeg sa'e a' de' var jer, saa sa'e han a' Konsortiummet ku' sel' købe Geden, og saa gik han. Men hva' han mente me' de', de' begriver jeg itte!«

»Død og Pine!« sagde Rebslageren og slog i Bordet. »K o n s o r t i u m! Ja, naturligvis skal Konsortium købe Gedebukken! At vi ikke har tænkt paa det før?«

»Ja, selvfølgelig! Konsortium han køber den straks!« sagde Skomageren.

»Konsortium! Hvem er det?« spurgte Jens.

»Kender Du ikke ham? Det er ham den tossede Københavner, som har købt den nye Villa, der ude ved Skoven; han er smækfuld af Penge og han har jo lavet hele Villaen om til zoologisk Have. Han har fyldt hele Huset og Haven med Rensdyr og Marekatte og Papegøjer og Flyvefisk og Fanden og hans Pumpestok. Han køber alt hvad man vil slæbe ud til ham af levende Dyr; det er nu hans Maade at være glad paa. Der maa Du ud med Geden!«

»Hvor ka' jeg faa fat paa ham?« spurgte Jens, stærkt interesseret.

»Ham kan Du ikke saatten faa fat i,« sagde Mølleren, »det er saadan en underlig Snegl, han er

saadan lidt menneskesky, han bryder sig kun om Dyr. Men Du kan jo skrive til ham!«

»De' ka' jeg saa daarlig, jeg er ikke videre stiv i at føre Pinden!« sagde Jens.

»Saa skal jeg hjælpe Dig,« sagde Rebslageren velvillig, »vi skriver med det samme!«

Der kom Skriverekvisitter og Rebslageren skrev:

Højtærede Hr. Konsortium!

Undertegnede anbefaler sig herved som en udmærket Gedebuk, skikkelig og from, kan dresseres til at gjøre Kunster. De bedes henvende Dem til

Husmand Jens Hansen,
Mosehuset.

»Og saa skal vi bare have skrevet Adressen udenpaa:«

Hr. Particulier Konsortium

Poste restante

Grønkøbing.

»Færdig, Jens! Nu putter Du det i Postkassen, og saa skal Du se, inden tre Dage er Gedebukken solgt, og saa kan Apothekeren æde alle sine egne Giftsager af bare Ærgrelse.«

»Hva' betydder de' der, Poste restante?« spurgte Jens.

»Kan Du ikke forstaa det, Dit Fjols?« sagde

Rebslageren. »Saatten hedder Villaen jo, han bor paa!«

»Naa, saatten! Ja, saa ska' I da ha' saa manne Slavs Tak for al jeres Besværlighed,« sagde Jens og lavede sig til at gaa.

»Æggene, Jens! Du glemmer Fugleæggene!« sagde Mølleren og kom med Æsken. »Her skal Du se Sager, første Klasses Kram; Du kan tro, Trine hun vil ordentlig glo, naar hun ser at hun ikke har kunnet pudse Dig!«

»Ja, de' ska' jeg love for,« sagde Jens og grinede himmelglad. »Hva' koster de'!«

»Det skal vi ikke snakke om,« sagde Mølleren, »siden det er Dig, vil jeg forære Dig dem, saa kan Du selv putte Trines Penge i Lommen! Men vær nu forsigtig med dem at Du ikke slaar dem itu paa Vejen.«

Jens takkede mangfoldige Gange og gik med sin Æske og sit Brev, som »Konsortium« under almindelig Jubel saa ham putte i en Postkasse ude paa Torvet.

* * *

Næste Dag afhentede Gavtyvene Brevet paa Postkontoret og følgende Skrivelse til Mose-Jens blev opsat og afsendt:

Ærede Hr. Jens Hansen.

Deres Brev modtaget, men vi maa desværre meddele Dem at Konsortium i Dag er afgaaet ved Døden formedelst et Slagtilfælde, og derfor næppe kan købe Gedebukken. Hvis ikke han bliver bedre, skal han begraves. Ærbødigst

Arvingerne.

Nogen Tid efter var Jens atter i Byen og traf Selskabet ved deres sædvanlige Stambord.

»Naa, hvordan gaar det med Gedebukken?«

»Ja, er ded ikke en Harm?« sagde Jens, »Konsortium han døde jo Daven etter a' han ha'de faaet mit Brev; ha'de han bare ventet no'en Dave me' ded, saa var jeg sikkert bevet a' med Dyret. Hjemme i Byen, der vil de jo gøre Grin me' mig og si'er de' er Løgn, men jeg har da heldigvis hanses Brev og ka' vise dem, saa den kommer de jo ikke ret langt me'!«

»Og Sognefogdens Trine, hvordan er det med hende?«

»Ja, hun er helt skør,« sagde Jens og grinede, »hun blev saa edderspændt paa mig da hun opdavede a' jeg var hende for durkdreven, hun skældte yd, men jeg grinede a' hinner og sa' a' hvis hun tro'de a' hun ku' holde mig for Nar, saa var hun li'e kommet te' den rette, og siden har jeg ikke væ't deroppe.«

»Sikken en infam Tøs,« sagde Mølleren, »og jeg som troede hun var saadan en pæn Pige.«

»Ja, man ska' aldrig tro paa Fruentimmer!« sagde Jens og nikkede selvtilfreds.

Gøgler Vise.

Mel.: Dejlige Øresund.

Ak, jeg er kisteglad
har blot min Mave Mad
— — og har »Vennerne« undt mig lidt Henstand,
og naar min Pung er Ka'l
kun for en Kapital
af en Rigsort til en ringe Genstand!

Trods tit lidt sløje Klæ'r
højt jeg dog Hatten bæ'r;
den er blank som mine Støvlers Sværte.
Solens det glade Skin
trænger jo lige ind
i mit lyserøde Gøgler-Hjærte!

Himlen er himmelblaa,
Tanken er ligesaa.
— Aa — den svimler i de blanke Strømme.
Og hvad jeg dér har set,
hvad jeg har grædt og let
vugges skal i dine unge Drømme!

Men er jeg sløj og mat
og er min høje Hat
rød og rynket som en gammel Brandspand,
da, o, min Hjærteven,
gaar jeg saa rolig hen
og bedriver Selvmord i en V a n d s p a n d!

Holger Rasmussen.

HOLGER RASMUSSEN:

En Forbryder fra Borgervæbningen.

Vi er i Væbnings-Uniform begge to, og vi kommer til at staa bag paa Sporvognen sammen.

Han er en lille, sortsmudset Fyr med rare Øjne.

Han har et Gevær under den ene Arm og en stor Pakke under den anden. Og han taler et uendelig langsomt, godmodigt Københavnsk:

»Jeg véd ikke, hvad Du finder, min Kammerat; men nu har jeg allerede været tre Gange i »Spjældet« i den Tid, jeg har været »Borger«. Og nu skal jeg der igen i Morgen. Ka' D u forstaa d e t?«

Nej, det maatte jeg jo indrømme. Men hvad han da havde gjort.

»Ja, ser Du, det begyndte jo med, at jeg en Dag kom lidt for sent, og saa sagde h a n, Kaptejnen, at saadanne noget Svineri vilde han ikke finde sig i; men saa sagde jeg, at jeg var Skrallemand, og at jeg da maatte ha' Tid til at gaa hjem og rave Renovationen af mig først, for at møde derude paa Fælleden og være beskidt, d e t syntes nu j e g var noget Svineri. Saa sagde han, at jeg var respektstridig. Jeg ved ikke, hvad Du gi'er mig!

»Men hvad saa de andre Gange?«

»Ja, saa var det jo det, at vi skulde ha' »Smaafolk« derhjemme, og saa maatte jeg jo af Sted efter »Madammen« i sidste Øjeblik, og saa be' den vel en fem Minutter over. Saa sagde jeg til han, Kaptejnen, ja, De maa meget undskylde, men saadan og saadan. Men véd Du saa, hvad han siger? Saa siger han: De maa ikke sige D e til m i g! Nu havde jeg mig en lille »Streg« den Dag i Anledning a' Ungen, og saa be' jeg jo gal i Skrallen og siger: Ja, jeg maa vel heller inte sige D u, saa jeg véd s'gu snart ikke, hvordan jeg skal tittelere Dem. Og saa var jo Fa'en løs, ka' Du nok tænke Dig.

Saa var der nu den sidste Gang. Jeg gaar ganske stille hen og be'r, om jeg maa træde af et Øjeblik, og jeg var n ø d t til 'et, forstaar Du. Men da jeg saa staar derovre ved »Lægeboligerne«, Du véd, og det Hele er i Orden, saa er der En, der siger: Vil Du ha' en »Spids« med Kammerat? Ja, lad gaa med det, siger jo jeg — værs'go, to Dages sort Arrest.

Naa, for Ens e g e n Skyld ka' det jo være lige meget; men det er Synd for Madammen derhjemme, for hun tror jo, at man er en hel Forbryder. Og hvis dette herne skulde vare ved ret længe, saa endte det vel ogsaa med, at man blev puttet ud paa »Brødsukkerlille« med det samme.

Men nu har jeg jo køft lidt med hjem til Mutter for at trøste hende, her skal Du se: et Par nye Sko og saa none Appelsiner — han pakkede ud — og her ska' Du se videre: et helt, hal't Pund Kaffebønner fra Gamél a' og ti fine Sukkerkringler og — hva' er det? e n b r o d e r e t C h e m i s e, F a' e n s p i l l e m e! Og her er en Rangle og en Fløjte te'

ham den lille Araber, der kom forleden. Saa den skal jo nok skære de Par Dage.

Men alligevel, ta' Dig nu bare i Vagt, Kammerat! For jeg vil sige Dig, De er den unde stabejseme' ude etter os iaar, og jo flere a' os, De ka' faa puttet ind »i Skyggen«, jo gladere æ' de. Den har jeg regnet ud for længe siden! Og jeg ku' daarlig li', at Du sku' komme i Fortræd nu, de Par Dage, der er tilbage. Det er jo ingen Nytte til, a' vi allesammen »ryger i Bøtten« sektionsvis!

Farvel, Kammerat! — han klapper mig venligt paa Skulderen — »her ska' jeg a'. Hils Madammen, hvis Du har en!«

»Tak, det skal jeg!«

»Vil De holde her, Konduktør! Der er en Forbryder, der skal a'!«

Vi svingede med Kasketterne til hinanden, da han forsvandt om Hjørnet —

HOLGER RASMUSSEN:

En Væddeløbs-Forestilling.

Til en lille Købstad paa Fyen kom der i Sommer to Fyre anstigende.

Op ad Dagen foretog de en Runde i Gaderne. Og de gjorde øjeblikkelig Furore. Den ene var iført blegrøde Uldtrikot med adskillige Stopninger i alle Farver, Trusser med Pailletter og Sølvfrynser samt sort Diplomatfrakke af en noget ældre Dato. Paa Hovedet havde han Sportskasket og paa Fødderne Snøresko. Ganske overordentlig nydelig.

Den anden var ikke iført noget saadant festligt Skrud. Han havde ganske almindelige Klæder paa; men til Gengæld var han forsynet med en meget stor, bulet Trompet, som han trakterede med ikke ringe Virtuositet. Han udsendte nogle Himmel-Hyl, der fik Hundene til at flygte med Halen mellem Benene og Børnene til ængstelig at skubbe sig ind i Gadedøren.

Efter disse Ydelser holdt han, mens den anden smed Diplomaten og stillede sig op med korslagte Arme, følgende lille Speech til Folket:

»Mine ærede Damer og Her'e! Maa præstere fo' Dem Dænma'ks bedste Hurtigløver, B e l i n i R o s i n i, der i Eddermi'da' Klokken fire gi'er en stø're Forestilling paa den herværende Markedsplads i et

pent ingrettet Telt. — Enghver, der mener a' ka' kongerere me' ham, æ ingboden. Han ujlover herve' et Grasiale a' 10,000 Kroner te' den, der ka' løve ham op og sla' ham i Rekorden. Intreen æ' sat saa dyft ner, a' enhver ka' komme me'. Priserne er 25 Øre fo' en Voksne og 10 Øre et Barn, der æ' føllenes me' en Voksne — els' æ' de' 15.«

I Tilgift fik man saa et lille Trut paa Trompeten, hvorefter det gik med den samme Lektie i en anden Gade.

Hos et Par skikkelige Købmænd i Byen havde de to Artister faaet laant noget gammelt Sækkelærred og et Par gamle Reb. Nogle Stænger havde de ogsaa — Gud maa vide hvordan — faaet fat paa. Ude paa Markedspladsen nedrammede de saa Stængerne i en lille Rundkreds, spændte Sækkelærredet uden om og frembragte paa denne Maade en ganske vist meget primitiv Cirkus.

Ved Forestillingens Begyndelse var der ialt mødt syv voksne Publikummere, hvoriblandt Undertegnede. Af disse syv maa i det mindste de tre have haft Fribillet. Det var nemlig de to Købmænd med Sækkelærredet og Byens Politibetjent, der forøvrigt var halt.

Saa var der en Del Børn, af hvilke de fleste nok var stukket gratis ind. Af Konkurrenter til de 10,000 var der ingen, der havde meldt sig.

Saa begyndte Forestillingen, der bestod i, at Manden med Trikotet ganske solo gav sig til at løbe rundt midt i Teltet. Vi andre stod opstillet langs Lærredsvæggen og gloede paa ham . . . Det var nok saa fornøjeligt . . .

Hvorlænge denne Forestilling under roligere Forhold vilde have trukket ud, skal jeg ikke kunne sige. Nu endte nemlig det hele med et frygtelig Halløj.

Uden for Teltet havde der efterhaanden samlet sig en hel Mængde nysgærrige Børn, som jo ogsaa gærne vilde have lidt af Stadsen at se. Efterhaanden kravlede de op ad hinanden og befolkede omsider Teltvæggen saa tæt som Fluer.

Løberen klemte fremdeles paa i sit Ansigts Sved . . .

Da pludseligt med et Knald braser hele Butiken sammen. Vi uskyldige syv, otte Publikummere fik pludselig en hel Bataillon Unger ned i Hovedet. Sækkelærredet klaskede sammen over os. Ungerne hylede og masede paa for at komme væk, og det gik altsammen ud over os Stakler, der laa underneden. Vi var frygtelig tilredte, da vi endelig efter megen Genvordighed fandt os selv i denne Vælling.

Under alt dette her var de to Fyre stukket af. Og Forestillingen endte med, at Købmændene, understøttede af den halte Betjent, kom op at slaas med Ungerne om Sækkelærredet.

De to Partier halede under vilde Hurraer og drøje Kampraab af alle Kræfter hver i sin Ende af det ulyksalige, gamle Lærred, og en Tid var det ikke nemt at sige, hvorledes Striden vilde ende. Partiet syntes lige.

Men pludselig som paa Kommando giver Ungerne slip alle paa én Gang, og nu ser man de tre Købmænd og den halte Betjent allesammen lige med et vende Benene i Vejret under stormende Jubel fra den flygtende Børneflok.

Dermed var den Væddeløbsdag tilende; men skulde Forestillingen blive givet d a c a p o, er mine Tilhørere inviteret paa det hjærteligste.

Jeg giver Fribillet!

ORLA BOCK:

Kvindens Træskhed.

Min Kone har haft Tandpine! — Gud hjælpe mig, Amen! —

Det har været en drøj Tid for mig, thi hun er temmelig stramtandet til Hverdagsbrug, og saa naar Tandstumperne tilmed begynder at murre. — Uhha!

Jeg tænkte, at det var bedst at se at faa Tanden trukket ud snarest mulig, saa der atter kunde blive Fred i Huset, og derfor sagde jeg, belært af tidligere Erfaringer:

»Ja, min søde Pige, det er trist med den Tand, men jeg synes dog ikke, Du skulde lade den trække ud!«

»Næ'e naturligvis.« Madammen røg op, akkurat som jeg havde ventet. »Du vil naturligvis hellere have, at jeg skal dø af Smærter, end Du vil ofre to Kroner paa, at jeg kan faa den ud.«

»Nej, aldeles ikke min Ven! Men det er maaske ellers en god Tand, og det kan jo muligvis gaa over af sig selv.«

»Det gaar absolut ikke over, før den bliver trukket ud, o g n u s k a l d e n u d! Vil Du følge mig hen til Tandlægen?«

Jeg havde nær sagt: »Med Fornøjelse«, men jeg dyede mig heldigvis og skjulte min Tilfredshed under en overlegen Ligegyldighedens Maske.

Saa kom vi da af Sted og til at begynde med var Damen meget kæphøj, men da vi kom i Nærheden af Tandlægens Bopæl faldt Humøret en Del.

»Det var ogsaa en Skam, nu glemte vi at se, hvornaar han har Modtagning,«sagde hun. »Maaske der slet ikke er aabent?«

»Aa, naar der er Penge at tjene, har han s'gu nok aabent.«

»Ja, Du glæder Dig naturligvis til at se mig blive pint!« — Damen var meget nervøs, og da vi i det samme naaede Tandlægens Dør og saa, at der naturligvis var aabent, sagde hun: »Tænk, nu synes jeg ved Gud, det er gaaet helt over! Jeg tror for Resten, Du har Ret, det er absolut dumt at trække en ellers god Tand ud, lad os bare gaa hjem igen!«

»Ja, jeg er ligeglad,« sagde jeg, men i Virkeligheden var jeg lynende arrig; jeg vidste jo, at nu blev der ingen Husfred foreløbig.

Naturligvis var Tandpinen meget værre om Eftermiddagen, og jeg blev skældt ud, fordi jeg havde overtalt hende til at gaa hjem, nu da hun var næsten helt oppe hos Tandlægen — bare for at spare de usle Par Kroner.

»Ja, ja, saa gaar vi derhen igen! Du kan faa det med mig, ligesom Du selv vil!«

Det kan hun saamænd ogsaa, derimod kan jeg desværre ikke faa det med hende, som jeg vil.

Saa sjokkede vi af Sted igen, og denne Gang kom vi helt op i Tandlægens Venteværelse. Madammen havde atter tabt hele Modet, og da vi hørte et Hyl inde fra de indre Gemakker var alle Smærterne pludselig borte.

»Passiar!« sagde jeg, »lad Du ham nu bare tage den Tand, hvis det var mig, vilde jeg da ikke betænke mig et Øjeblik . . .«

Mere fik jeg ikke sagt, saa kom der et blegt Individ vaklende ud, og min Kone sagde øjeblikkelig i højeste Rædsel:

»Nej, lad os gaa!«

Men det var for sent. Tandlægen viste sig i Døren og vinkede os indenfor, og vi traadte ind i Torturkammeret. Alle disse mystiske Instrumenter, der minder om Inkvisitionens Rædsler, berøvede min Kone den sidste Rest af Mod, men gengav hende desværre samtidig Aandsnærværelsen, og vakte hendes — undskyld jeg siger det — rent ud djævelske Underfundighed.

»Ja, jeg kommer med min Mand for at faa trukket en Tand ud!« sagde hun.

»Værsaagod! Tag Plads!« sagde Tandlægen og halede et Par Stole frem, en ganske almindelig til min Kone og en mægtig Lænestol til mig. Jeg Fæ, satte mig ganske troskyldig.

»Min Mand er lidt angst!« sagde min hulde Viv.

»Aah—h—,« sagde jeg.

»Det betyder ingen Ting,« sagde Tandlægen og gloede paa mig. Han fik mig uvilkaarlig til at tænke paa en Edderkop, der sidder og glæder sig til en Gang Flue naturel, og inden jeg fik Tid til hverken at kukke eller pippe, smækkede han mig pludselig en stor Ballon for Næsen. Om det var Gas eller Klorofonolium eller hvad det Skidt hedder, det ved jeg ikke, for jeg var væk lige med det vips, og jeg havde en Følelse af, at jeg svævede op i Himmelrummet og traf Sct. Peter, og han havde en stor Komet i Haanden, og Halen af den puttede han ind i Munden paa mig og spurgte om jeg vilde have Ild. Saa trak han

den ud igen, og i det samme kom jeg til mig selv og opdagede, at det var Tandlægen der halede en Tang ud af Munden paa mig, og med den Tang, fulgte en af mine allerbedste Kindtænder.

»Det var en slem Kammerat!« sagde han, »det skal gøre godt at blive af med den!«

»Nu skulde da ogsaa Pokker!«

»Ja, ja, lille Fatter!« sagde min Kone og slog mig paa Skulderen, »nu skal Du se, nu bliver Du nok lidt mere rolig!«

Jeg blev saa duperet over Kvindens infernalske Træskhed og Frækhed, saa jeg sagde ikke et Ord men betalte Bøddelen to Kroner uden at kny.

Og saa gik vi. Men det mest nederdrægtige er, at det lader virkelig til at min Kones Tandpine er forsvundet. Hun er saa elskværdig og griner til mig, hver Gang hun ser mig.

ORLA BOCK:

Mine Familieforhold.

Jeg kan ikke lide at gaa med min Kone paa Gaden! Ikke fordi, at hun ikke er en meget pæn Kone; hun er saamænd meget kønnere, end jeg selv, og paa den anden Side er hun heldigvis heller ikke saa køn, at man vender sig om efter hende; der er f. Eks. aldrig noget næsvist Mandfolk, der har forfulgt hende paa Gaden, førend det har været halvmørkt. Og naar det en enkelt Gang er sket, er Mandfolket altid forsvundet, efter at de har passeret den første Gadelygte.

Men jeg kan alligevel ikke lide at gaa med hende, for hun har den grimme Vane, at hun skal standse og kigge paa alle de Vinduer, hvor der er udstillet Damepynt, og saa maa jeg selvfølgelig standse og følge Trop og kigge med.

Jeg er blevet til Grin for alle mine Venner, der har set mig staa i Timevis mellem en hel Flok gamle Nukker foran Illums Vinduer, eller fundet mig hensunken i dyb Andagt foran en Udstilling af lange Damestrømper. Mit Rygte og min Anseelse tager Skade af det. Jeg er Stamgæst uden for alle Køben-

havns Forretninger i Korsetter, og der fremkommer ikke noget nyt i Dameunderbeklædning, uden at jeg tvinges til at underkaste det en grundig Undersøgelse.

Forleden var der en god Ven, der kom paa min Stamkafé og højtidelig overrakte mig en Pakke, som »var noget for mig«, sagde han. Jeg aabnede den spændt; — det var et gammelt slidt, kasseret Korset, han havde stjaalet fra sin Kone, for at forære mig det. Han vidste, at saadan noget interesserede mig paastód han.

Jeg er inderlig ked af min Kone, undtagen naar jeg har hende hjemme mellem mine fire Vægge, — der er hun til Tider rigtig rar, — men paa Gaden, — uhha!

Mine Børn er jeg heller ikke altid lige glad for! Jeg kan f. Eks. ikke lide at køre i Sporvogn med dem! Ikke fordi det ikke er et Par Vidunderbørn, de er desværre tværtimod altfor opvakte.

Forleden sad jeg i en Sporvogn med et af mine vidunderlige Børn paa hver Side. Der kom en Herre ind, som kun havde et Øje, han satte sig lige over for os, og øjeblikkelig begyndte Barn Nr. 1:

»Pappa!« — Mine Børn siger nemlig »Pappa«, og »Mamma«, det siger min Kone lyder saa fint.

»Pappa! Hvorfor lukker Manden ikke det ene Øje op?«

Jeg tyssede paa Ungen, og Manden laante mig det eneste Øje, der stod til hans Raadighed. Det gnistrede ligefrem.

Saa kom Barn Nr. 2:

»Pappa! Der er en lille Sprække, Manden kan kigge ud af!«

Ved første Stoppested maatte jeg samle mine Poder sammen og forlade Vognen, fulgt af de andre Passagerers Haanlatter.

Jeg vil heller ikke paastaa, at jeg blev henrykt, da jeg en Dag i en anden Sporvogn fik en Omstigningsbillet af Konduktøren, og mit kære Barn raabte himmelhøjt:

»Pappa, hvorfor gav Konduktøren Dig den Laaneseddel?«

Nej, min Kone og mine Børn, de arbejder i Forening paa at ødelægge min sociale Position, og derfor er jeg til Tider lumsk ked af dem, — undtagen — som sagt — naar jeg har dem hjemme indenfor mine fire Vægge. Der kan de for min Skyld gærne skabe sig lige saa galt de vil, der er der ingen Fremmede der ser dem.

Jeg faar nemlig aldrig Lov til at slæbe Fremmede med hjem!

Hjemme har jeg ingen Ting at skal have sagt!

Afslutning paa et Digterliv.

Jeg gider faktisk ikke synge mer,
for Folk de gider faktisk ikke lytte;
nu vil jeg bygge mig af Straa og Lér
en lille tarvelig, men renlig Hytte.

Og der vil selv jeg bage billigt Brød,
slaa op mit Bord, min Bænk og mine Senge,
og saa vil jeg la' Konen koge Grød,
Mad til sig selv, til mig og mine Drenge.

Og har vi fyldestgjort vor Maves Krav,
hvorefter Gud for Øl og Grød vi priser,
saa vil jeg lære dem, som h a n mig gav,
et bedre Haandværk end at skrive Viser.

Saa vil jeg lære dem, at Poesi
er ikke Rosmarinens Kys til Rosen,
men Duften fra den lune Svinesti
og Kløveren — der gik i Muleposen.

Saa vil jeg lære dem, at Livets Greb
i det, vi kaldte Digter-Lyrens Strenge,
til syvende og sidst var, naar det kneb,
kun Dagens Prosa-Digt gjort op i Penge!

Naar Pokker først en Gang bli'er Hofpoet,
saa faar vi maaske Dyrtid paa Poeter; —
men det bli'er næppe, førend v o r Planet
er smadret af et Par Dusin Kometer!

Holger Rasmussen.

HOLGER RASMUSSEN:

Den unge Digter.

Det var paa et ganske lille Hotel i en ganske lille By højt oppe i Jylland, hvor jeg boede nogle Dage i Sommerferien.

Det var tidligt paa Formiddagen, og jeg stod nede i Gæstestuen og fik mig en forstandig Passiar med Husets Frue.

Vi talte om Mad. Og jeg roste hende for hendes Mad, som i Virkeligheden var fortræffelig.

Vi var netop ved Jordbærrene, da min brave Værtinde pludselig lægger Fingeren paa Munden, fæster et Par store, ærefrygtsfulde Øjne paa mig og hvisker:

»Der er den unge Digter!«

I det samme gik Døren op, og min Værtinde kniksede saa dybt, som hendes Korpulens og stivede Skørter tillod.

Ind ad Døren tren en ung Mand i Havelock og stiv, meget smalskygget Filthat. Hans Ansigt var ikke kønt men beslutsomt, og hans Pandes og Kinders Hud var svagt blaaprikket af disse smaa Tingester, der med et populært Udtryk benævnes »Madorme«.

Han hængte den stive Filthat paa en Knag og bad paa net Vestjysk om Papir, Pen og Blæk og en halv Flaske grøn Chartreuse.

Værtinden kniksede og bragte i en Haandevending det forlangte. Den unge Mand tog Plads i et Hjørne af Stuen med sine Sager.

Han tog sig en Snaps, skænkede en frisk, dyppede sin Pen og gav sig til at skrive med skumle Øjne.

Værtinden gav mig et Knubs i Siden med sin svære Albue og hviskede:

»Nu digter han!«

Jeg satte mig ved et andet Bord og iagttog bag en Avis den unge Digter, der vedblivende skrev og drak tappert, af og til vaandende sig dybt som i bitre Veer.

Noget efter havde jeg Frækhed nok til at præsentere mig for ham.

Han talte med rolig Overlegenhed om Vind og Vejr.

Jeg indskød beskedent:

»De er Digter, hører jeg?«

»S t u d e r e r til det,« svarede han alvorligt.

»Ja, saa. De er altsaa paa Studierejse?«

»Netop. Egentlig er jeg Seminarist, mit Navn er Isted Sehested Hansen, men jeg forlod Seminariet efter det første Aar af Ulyst til de mere pædagogiske Studier. Jeg vil nu hellige mig ganske til Literaturen. Den interesserer jeg mig for.«

»Tør man maaske spørge, om De uddanner Dem efter noget bestemt Mønster?«

»Naa, ja, for Øjeblikket er jeg stærkt optaget af Drachmann. Jeg finder hans Hav-Digte friske.«

»Ja saa. Det er altsaa nærmest Vers, De beskæftiger Dem med.«

»Nærmest Vers, ja. Foreløbigt. Siden kommer Prosaen. Der har jeg tænkt mig at gaa i Blichers Fodspor. Der er meget godt ved hans Noveller; men den jyske Natur trænger til større Uddybning.«

»Ja, det kan De maaske nok have Ret i. Er det Vers, De arbejder med der?«

»Et Hav-Digt, ja. Jeg fik Ideen før, jeg gik nede ved Stranden. Det begynder ganske simpelt saadan: »Vinden suser — Bølgen bruser . . .« Jeg holder mest af den knappe Stil.« Og Digteren tog sig en grøn Snaps. »Naa, nu i Aften og i Nat vil jeg studere Folkelivet i Skoven. Der skal være Sommerbal her i Skovpavillonen. Selv danser jeg ikke. Jeg sidder ganske rolig i et Hjørne for mig selv med mit Glas og gør mine Iagttagelser.«

»Drikker De altid grøn Chartreuse, naar De arbejder eller gør Studier?«

»Bestandig. Men nu maa De undskylde mig. Jeg maa ha' dette Digt færdig før Middag.«

Vi bukkede gensidigt for hinanden. Jeg tog fat paa min Avis. Han paa sit Hav-Digt, sine Fødselsveer og sine grønne Snapse. — —

Den næste Morgen ved syv Tiden saa jeg igen Digteren. Jeg vækkedes af Morgenens mangehaande Lyd, stod ud af Sengen og lukkede mit Vindue op.

Dernede i Gaarden i det stærke Solskin stod Isted Sehested Hansen. Han stod paa vaklende Ben, støttende Panden mod Husets Mur og gennemgik Aftenens Menu i omvendt Orden.

Da jeg hilste God Morgen, og han saa op, lignede hans Ansigt en grøn Snaps.

Saa havde jeg endnu et Møde med ham, inden vore Veje skiltes — maaske for bestandig.

Det var i en større By, der laa ti Mil fra det Sted, hvor vi første Gang saa hinanden.

Jeg stod paa Torvet og tydede med en Del Besvær den latinske Indskrift paa Byens Raadhus, da jeg pludselig saa en ung Mand komme ud af en Sidegade, gelejdet af en Politibetjent.

Den unge Mand var bleg, men absolut fattet. Jeg kendte ham paa Skødefrakken og den smalskyggede Hat og paa hans sølle »Madorm«, der synlig havde formeret sig bravt i den henrundne Tid.

Det var stud. poet. Isted Sehested Hansen, der paa flere vensysselske Hoteller havde efterladt sig en større Skyld for jordiske Fornødenheder.

Han var revet ned fra sin poetiske Himmel og skulde nu klare for sig i denne vanskelige Verden, hvor Hav-Digte og grønne Snapse er fristende Farlighed — klare for sig paa kontant Prosa.

ORLA BOCK

Et solidt Fodspor!

Jeg er tynd som en Humlestang, og jeg vejer ikke ret meget i Forhold til min Alder og mit øvrige Menneskeværd.

Det er noget, jeg har maattet høre meget for mellem mine Venner, og der er blevet gjort megen Halløj med mig paa den Konto.

Den, der har været værst imod mig, er min gode Ven, Slagtermester Drewes. Selv er han en Mand paa sine 240 Pund »levende Vægt, med Hovede, Ben og Indvolde«, som det hedder i hans Jargon.

»Du maa jo skamme Dig, Dit Skrogmenneske!« plejer han at sige til mig. »Nu er Du blevet baade døft, konfirmeret og splejset sammen med en forfærdelig pæn lille Kone, og saa vejer Du ligegodt ikke mere end 130 Pund. Og Du sitter Børn i Verden, og jeg er selv Fadder til et Par a' dem, men dereses Fa'r er altsaa en ren Benged, som vi ikke ka' stemple med blaat Stempel, som en god Krop Kyd, gaa hjem og skam Dig!«

Saadan har Drewes talt til mig og drillet mig

med mine stakkels 130 Pund, men nu gør han det ikke mere.

Jeg har faaet ham grundigt kureret, og dermed hænger det saaledes sammen:

Drewes og jeg har lejet et Jagtterræn sammen inde i Midtsjælland. Selv om man er en mager Splejs kan man jo godt interessere sig for mandige og ridderlige Idrætter, og Jagt det er nu min nagende Orm.

I Februar Maaned tog Drewes og jeg en lille Tur ud til Revieret for at se paa Sagerne.

Fra vor derboende Opsynsmand havde vi nemlig faaet Meddelelse om, at der var et Par Ræve, der havde været ikke saa lidt næsvise mod Beboerne der i Nabolaget, og der vilde blive Glæde, hvis vi kunde skyde »Skabet«.

Vi rejste selvfølgelig straks derned — vi blev enige om, at der maatte kunne »laves en Dag ud af det!«

Vi gennemkrydsede vort Terræn og vi fandt adskillige Spor af »Mikkel«, men Herren selv saa vi ikke. Vi havde eftersøgt en Mose og et Engdrag og skulde fortsætte hen over et Par Brakmarker.

Vi skulde over en meget dyb Grøft, der var tilfrossen, og over Isen laa et tyndt Snelag. Jeg kendte Terrænet fra tidligere Tid, og da det havde været Frostvejr i adskillige Dage, vidste jeg, at Vandet i Grøften rimeligvis var løbet bort, saa Isen kun dannede en tynd Skal over et dybt, hult Rum. Jeg trippede derfor let og hurtigt over den lumske Flade, og det gik meget godt.

Drewes kom bagefter og grinede.

»Der ka' Du sel' se, hva' Du er for en Kanariefugl,« sagde han, »det er jo daarlig nok a' Du ka' sætte et Fodspor i Sneen — saatten et Barn! Det

er jo lige te' Nød a' Du ka' kaste Skygge! Næ' nu ska' Du se, nu kommer der en voksen Herre!«

Og uden at ane den lumske Fælde foran hans Fod, traadte han frem, fed, bred og prægtig. — Et Brag, et Vræl, og Drewes var forsvundet fra denne lille Jords Overflade!

Jeg kiggede ned i Hullet; paa Bunden af Grøften, der var sine fire Alen dyb, men heldigvis aldeles tør, sad Drewes og bandede ganske frygteligt.

»Det var et smukt Fodspor!« sagde jeg, nu var det min Tur til at grine.

»Hjælp mig op, Dit Asen!«

Men det var lettere sagt end gjort. Grøftens Vægge var lodrette og Isen dækkede over dem. Drewes sad som en Ulv i en Faldgrube. Jeg maatte hente et Par Karle til Hjælp fra en nærliggende Gaard, og efter et rædsomt Mas lykkedes det os endelig at faa ham frem for Dagens Lys igen.

Men siden den Dag er han ikke slet saa slem til at gøre Grin med mig, fordi jeg ikke kan sætte et ordentligt Fodspor.

ORLA BOCK:

Et Foredrag om Katte.

»Naar Vinteren rinder i Grøft og i Grav«, som Digteren saa smukt synger, med andre Ord, naar det bliver sjasket og pløret og sølet og det saakaldte Foraar melder sig, saa vaagner Kattene til Liv. Saa vandrer de drømmende og poetisk stemte omkring om Natten, paa Plankeværker og Tagrygninger, eller de sidder paa Taget af smaa højst nødvendige Udhuse og synger Kærlighedens Pris.

Deres Stemme er ikke smuk, men den er ganske nederdrægtig kraftfuld. Den holder os vaagne om Natten, — har man først hørt den en Gang, kan man slet ikke falde i Søvn, og saa nødes man til at ligge og tænke paa sine Kreditorer og utro Kærester og alt andet ubehageligt, og saa bliver man bitter i Sindet.

Jeg er blevet meget bitter mod Kattene, og derfor har jeg givet mig til at spekulere over deres Eksistensberettigelse, og jeg er kommet til det Resultat, at de har slet ingen. Katten er Jordens mest unyttige Dyr, hvilket jeg skal tillade mig at udvikle.

De fleste af os kender vel nok en Kat? Det er et Pattedyr, der lige som Hesten har fire Ben — et i hvert Hjørne. Det er dog ikke vanskeligt at kende Forskel paa en Hest og en Kat; hvis man f. Eks. trækker den i Halen og den skriger, saa er

det en Kat; bliver man sparket paa Maven, er det en Hest.

De gamle Ægyptere ansaa Katten for et helligt Dyr, og mærkværdig nok har tre-fire Tusinde Aar ikke formaaet helt at berøve Katten den Nimbus. Alle kloge Koner og Hekse og Troldmadammer holder Katte, og saadan en Kat, der er ansat hos en af den Slags Damer, er nær ved at blive betragtet med samme Respekt som en Præst, i al Fald rangerer den højere end en Degn.

Nu gad jeg i Grunden nok vide, hvad Nytte en Kat i Virkeligheden gør. Der gives virkelig Folk, som vil paastaa, at den tager Rotter, og saa er Sandheden den, at naar alt kommer til alt er Rotterne der tager Katte, — og det er forresten det eneste gode, der er at sige om Rotter.

Der er naturligvis nogen, der nu vil paastaa, at de har set Beviser for, at Rotterne er forsvundet fra de Huse, hvor der holdes Katte! Humbug! Katten er listig og lumsk, og jeg tror, at Sagen forholder sig simpelthen saaledes, at Katten er indgaaet et Kompromis med Rotterne om at disse skal holde sig usynlige, mod at Katten sørger for deres Forplejning ved at stjæle Mad til dem fra Husets Spisekammer.

Der er maaske Folk, der har set en Kat komme spadserende med en død Rotte i Munden, men det betyder absolut ingen Ting.

Det har enten været en selvdød Rotte, eller en der har villet begaa Selvmord og har valgt den nærliggende Maade at lade Katten bide sig ihjel, og saa siden benytte det døde Kadaver til at gøre Reklame med.

Eller maaske Katten oven i Købet har stjaalet Liget i et Hus, hvor den vidste der var lagt Rote-

gift ud, og derved har den altsaa yderligere berøvet Ejeren af Huset de otte Øre, han kunde faa for Halen.

Katte er nemlig blottet for alt hvad der hedder Moral, og Ejendomsretten respekterer de mindst af alt.

Nej, den med Katte og Rotter som Fjender, den tror jeg ikke paa; — selv om man vilde servere en Rotte stegt, med Trøfler og Smør og Salt og Peber o. s. v., saa vilde Katten ikke tage den, — med mindre den vidste, at man selv havde i Sinde at delikatere sig med Stegen, — saa vilde den maaske stjæle den og grave den ned i en Krog af Haven, for Katte er fødte Tyveknægte, — det er der vist ingen, der vil benægte.

Jeg kunde have Lyst til at indgive et Andragende til Rigsdagen om at faa etableret en Udryddelseskrig mod Katte, ligesom mod Rotterne, med en Pris af 10 Øre for en Kattehale.

Er der nogen, der ikke er enig med mig heri, vil jeg ønske, at der i Nat maa komme en forelsket Hankat og sætte sig uden for hans Vindue og synge, saa tror jeg nok jeg faar en Meningsfælle. Der er noget højst mærkeligt ved saadan en Kattesang; naar man har hørt paa den et Kvarters Tid, saa bliver man hallucineret, saa sætter man uvilkaarlig Tekst til Melodien. Forleden Nat sad der et Bæst og hylede udenfor mit Vindue den halve Nat, og for min forpinte Hjærne lød det som om den stadig sang, jamrende og klagende:

»Aa, aa — min lille Bro'r Lav—rits!«*) Og jeg hedder Laurits, og den Nat svor jeg Kattene evigt Fjendskab.

*) fremsiges i mjavende Tone.

HOLGER RASMUSSEN:

Den Døvstumme.

Endelig var jeg alene i Kupeen.

Jeg drog bort fra Hovedstaden den lyse Sommerdag med meget ømtaalelige Nerver og med en Hjærne, der var gennembanket af »Dagen derpaa«s flittige »Tømmermænd«.

Sommerferiens Ro og det fjærne Bondelands Fred ventede.

Men endnu arbejdede som sagt Hamre og Høvle bravt i mit sølle fortumlede Hoved, og jeg gratulerede mig selv til en Stunds Ensomhed.

Signalet var allerede givet, da Døren reves op, og jeg hørte en Kvindestemme, der raabte:

»Her er Plads! Her er rigelig Plads! Denne Vej, Nicolaj!

Idetsamme klemte en fyldig og noget tilaars Dame sig gennem Døraabningen, Nicolaj fulgte, Døren smækkedes til, og Toget satte sig i Gang.

Jeg forbandede dem i Stilhed begge to, lænede mig tilbage i mit Hjørne og gav mig til at se paa dem.

Nicolaj var en Mand paa et halvt hundrede Aar, med hvid Kasket og sort Knebelsbart. Han var i lyst Sommertøj, havde Turistsko paa Fødderne og rød Rose i Knaphullet, grøn Botaniserkasse paa Maven og kunde forøvrigt se ud til lidt af hvert.

Hun var en fyldig Skønhed vel omtrent paa samme Alder som han. Hun havde meget Pandehaar, der var forlorent, var i lys Vaskekjole med mange Garneringer og Puffer samt havde hvide Traadhandsker paa de fyldige Hænder. Ved hendes Sølvarmbaand hang »Tro, Haab og Kærlighed«, og ganske det samme lyste ud af hendes Øjne, der, saa vidt jeg kunde se, var grønne.

Der var en Stund stille. De to saa kærligt paa hinanden. En Gang listede han hendes Haand til sig, klemte den og hviskede: »Tulle-Pige«. Hun gryntede ganske svagt ligesom advarende, saa slap han rask Haanden, vendte sig paa Bænken og sagde til mig:

»Det er skam svært varmt i Dag.«

Jeg tænkte det samme, men gad ikke svare. Jeg sad og saa lige ud for mig og lod, som jeg ikke hørte. Efter en lille Pause sagde han med meget stærk Stemme:

»Mon der ikke skulde være Torden i Luften?«

Jeg lukkede Øjnene.

Skønheden bøjede sig over imod ham og hviskede:

»Han er døvstum.«

Og han svarede:

»Ja, det maa han da være. Lad os prøve en Gang til.«

Og nu udfoldede han en overordentlig Stemme-Kraft:

»De kunde da ikke være saa venlig at sige mig, hvad Klokken er?«

Jeg saa umaadelig døvstum ud.

»Nej,« sagde han saa — »h a n er s'gu ikke til at raabe op.«

Jeg lod, som jeg sov; men havde Øjne i Nakken.

Lidt efter udspandt der sig følgende Konversation, som her gengives ordret.

Han: Skal jeg ikke trække Dine Støvler lidt af?

Hun: Nej, Tak. Nu er Ømmelsen gaaet over.

Han: (med barnlig Stemme) Er D u m i n P i g e?

Hun: (ømt) Ja-a.

Han: (som før) Skal Du med mig til Kalundborg?

Hun: (glad) Ja, d e t skal jeg.

Han: Elsker D u m i g?

Hun: (barnlig kælent) Aa — Dit gamle Sludrehoved.

Han: Skal D u ha' Fa'ers Rose?

Hun fik hans Knaphulsblomst, som hun lugtede til, og sagde: A t i s c h!

De fjasede en Stund sammen. Saa sagde hun:

»Gud, Nicolaj, Du tror da ikke, at han derhenne kan høre noget?«

Men han svarede sorgløst:

»Aa, skidt med det døve Dyr.«

Saa delte de en Appelsin og gav hinanden et Kys, og saa holdt Toget ved den lille Landstation, hvor jeg og mine »Tømmermænd« skulde indkvarteres.

Konduktøren aabnede Døren.

Jeg sankede mine Sager sammen, bukkede pænt for det unge Par og sagde beskedent:

»Farvel. God Fornøjelse i Kallundborg og Tak for behageligt Rejseselskab.

De saa ud, som de begge pludselig var blevne døvstumme.

ORLA BOCK:

Et Festreferat.

Om Tante Line var gal i Hovedet? Ja, en lille Smule! Det vil sige: Vesuv i Udbrud vil jeg nærmest sammenligne med en Tændstik i Forhold til Tante Lines Sjælstilstand, den Morgen da Filip af Makedonien og jeg, vi kom hjem.

Filip af Makedonien, det er min værdige Onkel og Tante Lines Mand. Han er Rektor ved Byens Realskole og Doctor paa en Afhandling om Makedonien. Deraf Kælenavnet.

Om vi havde gjort noget?

Nej, ikke meget — men lidt!

Se Sagen var den, at Onkel Filip og Doctoren og Sagføreren og Ingeniøren og jeg vi havde været lidt henne paa Stamknejpen og »gnedet paa Krystal«, og da vi saa gik hjem, saa kom vi til det Resultat, at vi aldeles ikke var skabt som Kameler — disse her store mærkelige Baciller, der kan gaa omkring i flere Dage uden at faa noget at drikke, — og saa medens de andre gik hjem til Ingeniøren, blev jeg sendt hjem for at hente en Flaske Kognac, som jeg havde gemt i Kakkelovnen.

Tante Line sad i den bare Natkjole og strikkede inde i Kontoret. Hun sad og lurede paa sin kære Mand. Han var til Lærermøde, havde han sagt.

Line bare strikkede, hun troede det var Makedonieren, der kom, og nu skulde han knuses.

»God Aften, Tante, — Du strikker!«

Hun gav mig et Blik, lo, kiggede op paa Perpendiklen, og saa lo hun grønt igen.

»God Nat, lille Tante, nu gaar det unge Menneske og jeg ind og lægger os,« sagde jeg.

Og inde i Kammeret ved Siden af etablerede jeg en fingeret Afklædningsscene. Jeg stoppede min Overfrakke lidt ud, lagde den i Sengen og saa listede jeg af med Kognacen. Trods al Forsigtighed smækkede det lidt i Patentlaasen. Jeg saa gennem Nøglehullet Tante Line komme med Lampen, kigge paa Laasen og derefter kigge ind i mit Værelse.

Jo, jeg laa allerede i Sengen. God Nat, min kære!

Oppe hos Ingeniøren var Ballet allerede i fuld Gang. Doctoren han dansede amerikansk Niggerdans paa Hosesokker, og saa havde han sat et Par Tøjklemmer paa Tærne, det smækkede saa rart i Gulvet, og Sagføreren han er lidt korpulent, han dansede Omnibus. Værten selv spillede paa Kam og Lampekuppel. Det hele var forfærdelig eksotisk og orientalsk og hvad man ellers saadan kan sige i en Fart.

Nu var Kognacen jo desværre snart forbi, men de fik da i al Fald baade Møbler og Vægge og Loft til at deltage i Ballet. Det snurrede saamæn altsammen rigtig godt.

Da jeg kom ud paa Gaden var jeg forhekset. Jeg kunde kun flytte mig i Smaahop. Jeg hoppede og

de andre droschede hjem. Men da jeg saa skulde ind, gjorde jeg den sørgelige Opdagelse, at min Dørnøgle laa sammen med Overfrakken og sov i min Seng.

Porten var aaben og der var Lys i Kontoret. Den stakkels Makedonier var ikke kommet hjem endnu. Jeg følte mig modig som bare Pokker, — jeg vilde trodse Tante Line.

Jeg ringede. Tante Line spurgte: »Hvem er det?«

Nu skal jeg bare tillade mig at bemærke, at hendes Stemme kunde godt have jaget en hel Drankerklub ind i en Good Templar Loge. Skulde jeg stikke af? Jeg havde god Lyst, men jeg var da heller ikke nogen ren Skræder og saa svarede jeg mildt:

»Det er Peter, lille Tante!«

»Ha, Du lyver, din elendige Pjalt!«

»Jo, det er virkelig Peter, Din Mands Søsters førstefødte!«

»Peter har ligget i sin Seng længe, den gode Dreng! Du kan faa Lov at blive siddende paa Trappen!«

Tante Line er absolut ikke nogen Dueunge. Jeg listede af i den Hensigt at opsøge Ingeniøren, — jeg har før ligget paa hans Sofa.

Men nu kommer Fornøjelsen! Nede paa Gaden træffer jeg en Politibetjent i fuldt Skænderi med min elskede Onkel. Det var ikke Skriftsteder, de remsede op, og Onkel vilde bilde Betjenten ind at han var Byraadsmedlem og kunde ansætte og afskedige Betjente efter Behag.

Nu er Blod jo altid tykkere end Toddy, ergo maatte jeg hjælpe Makedonieren. Jeg nærmede mig Gruppen i Smaahop og begyndte at synge Yankee

dodle. Det blev et rørende Familiemøde og Onkel begyndte ogsaa igen at efterligne en Negerkomiker.

Betjenten maatte indrømme, at der i vor Familie fandtes Sans for Humor, men raadede os alligevel til at forflytte os til mere private Gebeter.

Onkel gav ham Grovheder og jeg gav ham en Cigar, hvad han syntes bedre om og saa sagde vi God Nat.

Nu havde vi altsaa Tante Line tilbage. Vor Entré var vellykket; jeg puffede Makedonieren foran mig, og da Døren langt om længe blev aabnet, smuttede jeg ind paa mit Værelse, uden at Tante saa saameget som Skyggen af mig, hun var altfor optaget af sin elskede Mand.

Onkel var morderlig kry til at begynde med, kunde jeg høre; han snakkede om et Par Pilsnere til sig og »Drengen«, men efterhaanden blev han mere og mere spagfærdig. Tante sagde ingen Ting, men jeg kan tænke mig, at hun har t i t t e t, og er der nogen, der kan saadan rigtig t i t t e, saa er det Tante. Saa kom Onkel ind til mig og spurgte om jeg ikke ogsaa syntes det kunde være godt med en Pilsner.

Jeg lod som jeg lige vaagnede: »Hvad er det Du siger?« sagde jeg forbavset.

Men saa kom Tante: »Kan Du nu ikke lade Drengen, der har sovet sødeligt de sidste tre Timer, ligge i Fred?« Og saa eksploderede Tante! Som før sagt, Vesuv er ingen Ting imod det. Men jeg holder med hende, for det ligner jo heller ingen Ting, at Makedonieren, der er Dr. phil., Rektor og Børneopdrager, kommer hjem paa den Maade Klokken 4 om Morgenen. Det passer sig absolut ikke, han havde virkelig fortjent den Omgang han fik.

Og ved Frokosten næste Morgen sagde jeg: »Onkel, tænk jeg drømte i Nat, at Du var Byraadsmedlem!«

Bare jeg havde faaet ham fotograferet i det Øjeblik!

HOLGER RASMUSSEN:

Hævnen.

Forgangen Aften sagde min Svoger til mig, da vi tilfældigt traf hinanden paa en Restauration — min Svoger er en tyk og meget bra Mand, der gør i Kul, og hvis væsentlige Glæde her i Livet indeslutter sig i hans sikre Tro paa, at jeg er Idiot — altsaa min Svoger sagde:

— Du drikker altfor meget, Rasmus. Du hælder alt i Dig, hvad Du kan faa fat paa. Kan Du da ikke begribe, at Du ødelægger Din Mave med det, og desuden kan Dit Hoved jo heller slet ikke taale det. Husk paa, Du skal ernære Dig ved at digte til Aviserne. Du maa bestandig søge at holde Dit Hoved koldt. Slaar det først klik, hvad skal Du saa leve af? Nu maa Du hellere gaa hjem og bestille lidt i Stedet for at sidde her paa Beværtningen og stænke.

Efter disse indledende Bemærkninger tog Diskussionen sin Begyndelse.

Den Aften kom min Svoger først hjem Klokken fire næste Morgen.

Han bevægede sig frem som en Mand, der gør

det første Forsøg paa at løbe paa Skøjter. Han fægtede i Luften med sine Støvlenæser og svingede Armene med en meningsløs Energi. Desuden tabte han uafladelig sin Hat, hvilket forvoldte ham utrolige Bryderier. Tilsidst blev han gnaven, traadte den flad, lo vildt og hoverende og skøjtede videre.

Da vi kom til hans Gadedør, satte han sig træt paa Trappestenen og sagde spagfærdigt:

»Rasmus, kan Du ikke se, om Du kan finde min Gadedørsnøgle.«

Efter at have rullet ham ud paa Fortouget og hjemsøgt hans Gemmer, fandt jeg omsider Nøglen, der havde forstukket sig i hans Frakkefoer.

Vi naaede med en Del Besvær anden Sal.

Her satte min Svoger sig atter — denne Gang paa Maatten — og fremførte med Anstrængelse:

»Rasmus, find Entrenøglen.«

Med Taalmodighed gav jeg mig atter til at gennemgaa hans Klædnings saavel officielle som hemmelige Rum.

Men denne Gang var det Gudskelov forgæves.

Saa gav vi os til at kime løs paa Klokken, og et Øjeblik efter tonede min Søster frem i et klædeligt Neglige og med et langt Lys i Haanden.

Hendes Ansigt var ondt og slet ikke vor Familie værdigt, da hun pludselig og uden Kommentarer sagde disse velvalgte Ord:

»Dit infame Svinebæst!«

»Ja! sagde min Svoger, der aabenbart levede i den lykkelige Tro, at det var mig, der sigtedes til — og i det samme gik han modig tre Skridt frem og lagde sig ned ovenpaa sin Hund, der laa og sov i Entreen, og som aldeles intet anede om de to Hundrede og syvogtredive Pund, der svævede over dens syndige Hoved.

Et Øjeblik efter var der ikke Bukser skabt paa min Svoger.

Hunden formelig flaaede dem af ham. Og det var hans Søndagstøj.

Mage til Komedie har jeg aldrig i mit Liv oplevet.

Den Slags Ting lader sig desværre ikke beskrive.

Min Søster tærskede løs paa Hunden med en Hatæske, og denne (Hunden), der forøvrigt allerede i Forvejen var slaaet til Invalid, kæmpede drabelig for Resterne af sin sølle, ødelagte Tilværelse.

Pludselig blev det imidlertid ganske sort for mine Øjne.

Det var min Søster, der havde smækket Døren i paa Næsen af mig.

Jeg hørte kun en forvirret Blanding af Kvindehvin og Hundehyl og ugudelige Eder, og derpaa lod jeg mig paa en eller anden gaadefuld Tilskyndelse — maaske for i Hast at komme bort fra dette Rædselsoptrin — ganske sindigt dumpe ned ad Trapperne.

Hvad der senere paa Morgenstunden hændte mig i Retning af Krampegrin og Hysteri og andre Anfald af glad Vanvid skal jeg ikke her komme nærmere ind paa.

Men jeg skal en af Dagene tale meget alvorligt og indgaaende med min Svoger om de sørgelige Følger af overdreven Nydelse af Spiritus.

SOPHUS NEUMANN:

En Julefortælling.

Engang ved Jul holdt Nisserne Møde.
De Puslinger smaa,
med Kofter graa
og spidse Huer, ildende røde
saa man i Højen muntert sig samle;
stolt paa Tronen sad Nissen den Gamle,
foran ham stod en vældig Gryde,
hvori man hørte det bruse og syde.
Da man var samled', til Lyd han slog,
og Plads om Gryden Nisserne tog. —
Snart er det Jul, saa løde hans Ord,
drag mine Smaanisser nu op paa Jord,
og hver af Eder skal med sig have
af Gryden, her staar, en Julegave,
som I kan bringe til Store og Smaa,
hvorhen I lyster, i Slot eller Vraa,
tag frit af Gryden, hvad det skal være,
deri findes alt, hvad Hjærtet begærer,
find blot til Gaven den rette Mand!
bruges den nemlig ej med Forstand,
mister den straks sit Værd, sine Kræfter,
og der følger ingen Velsignelse efter. —

Saa hen til Gryden foer Nisserne straks,
Gaver af alle mulige Slags
fisked' de op af Gryden; og snart
ud drog de paa deres jordiske Fart.

Kun blev tilbage en ganske lille
undselig Nisse, som taus og stille
saa ned i Gryden og tænkte sig om;
endelig udbrød han: Gryden er tom!
det bliver ikke forundt mig at have
til Jorden en eneste Julegave! --
Aa, jo! maaske dog, svared' den gamle
Nisse, som hørte det; hvis Du vil samle
Bundfaldet sammen, og sigte det blot,
finder maaske Du endnu noget godt;
et lille Guldkorn, som, naar man d e t ejer,
alle de andre Gaver opvejer!

Som sagt saa gjort, den lille knejste,
nikked', og glad med sit Guldkorn han rejste.

* *
*

Saadan fortalte ved Arnens Lue
en Julekvæld i den lille Stue
Bedstefader en Flok af smaa
Børnebørn, som just ventede paa
Fader og Moder snart skulde lukke
op for et Juletræ, som med smukke
Lys og Gaver i Stadsstuen pranged!
Længe Fortællingen havde fanget
deres Opmærksomhed, men da nu stille
Bedstefa'er blev, saa spurgte en lille

lyshaaret Dreng, med en Røst saa glad:
jamen Bedstefa'er, sig os, hvad
det da var for en Gave i Grunden,
Nissen fandt i Gryden paa Bunden,
og hvor han bragte sin Gave hen?

Det skal Du høre, min lille Ven;
han bragte den lige op paa Jord
til Bedstefader og Bedstemo'er!
Gaven var herlig, ja underfuld;
det var Tilfredsheds rene Guld,
som aldrig taber Glansen og Kraften,
men straaler til Livets seneste Aften.
Glem ikke det, Børn, i al Eders Færden;
hvordan det gaar end i denne Verden,
Har man Tilfredshed i Stort som i Smaat,
kæreste Børn, saa har man det godt.

ORLA BOCK:

Da jeg begyndte at læse op.

Nu til Dags forlanger man, naar en Person har været dristig nok til at optræde som Forfatter, saa bør han ogsaa være fræk nok til at træde op og læse sine Produkter, og er man tilmed pretentiøs og kalder sig humoristisk Forfatter, saa er Fordringen aldeles uafviselig.

Min første Bog var i sin Tid, — for nu adskillige Aar tilbage — næppe tør fra Trykken, før jeg — Guderne maa vide hvordan — stod paa Brædderne, og jeg slap mærkværdig nok forholdsvis godt fra Eksperimentet.

Saa læste jeg op Bunker af Gange, — — veldædigt. Jeg læste til Fordel for de mest umulige Formaal, og i Begyndelsen var jeg dum nok til at betragte det som lidt af en Ære man viste mig, og jeg efterkom gladelig den ene Opfordring efter den anden til at være »velgørende«.

Men er der nogen, der bliver misbrugt her i Verden, saa er det de Herrer og Damer, der figurerer paa Programmerne som »velvilligt assisterende«, og jeg er da heldigvis af Naturen ikke mere tosset

end at denne Sandhed omsider gik op for mig, og saa besluttede jeg mig til at tage Honorar. »Der maatte jo være Masser af Penge at tjene,« betroede jeg mig selv og min Kone, »saa efterspurgt, som jeg allerede var«, o. s. v.

Men Opfordringerne kom betydeligt mere sparsomt, da jeg begyndte at »sætte Pris paa mig selv«. Lidt kom der af og til, men »Masser af Penge« mærkede jeg ikke noget til — absolut ikke.

Saa en skønne Dag smilede Forsynet til mig! Jeg fik en Opmuntring, — Anerkendelsen viste sig!

Den viste sig i Skikkelse af en nydelig ung Mand, med krøllet Haar, drømmende Øjne og Flyveslips. Han kom op til mig en Formiddag og præsenterede sig som Hr. Petersen — og saa et Navn med lidt Klang i til, aabenbart et af den Slags Navne, som man de senere Aar, for en billig Penge, kan anskaffe sig hos genealogisk Institut. Lad mig kalde ham Petersen-Haabløs, — saa har jeg derved i Navnet udtrykt lidt af det Syn, jeg senere fik af ham.

Hr. Petersen-Haabløs havde en overordentlig nydelig Optræden, dannet, beskeden og vindende. Han fortalte mig, at han studerede til Skuespiller, han var Elev af Professor Emil Poulsen, og han tog Sangtimer hos Sixtus Miskov. Hans Forældre sad imidlertid i smaa Kaar, men derhjemme i Grønkøbing, hvor han stammede fra, var der en Kreds af Borgere, der havde sluttet sig sammen og bekostede hans Uddannelse og Ophold i Hovedstaden.

Alt dette fortalte han mig paa den mest fordringsløse, elskværdigste Maade, — han vandt fuldstændig mit Hjærte, — og saa kom han frem med sit Ærinde, der var meget smigrende for mig.

Disse Borgere i Grønkøbing, der nu i to Aar gennem ham havde understøttet den unge Kunst,

havde jo paa en Maade Ret til at fordre at se Resultaterne af deres pekuniære Offre, og Boghandleren — en af Mæcenerne — havde derfor foreslaaet ham, at han skulde give en Aftenunderholdning i sin Fødeby, saa kunde man der faa Syn for Sagen, at Understøttelsen virkelig havde baaret Frugter, og han vilde jo samtidig kunne tjene en lille Sum til Hjælp til videre Uddannelse. Der vilde jo sikkert komme mange for at høre en af Byens egne, o. s. v.

Den pæne unge Mand var imidlertid saa beskeden, at han, sine uomtvistelige Evner til trods, mente at hans Navn alene var for lidt til at fylde en Aften, og da han havde hørt mig omtale saa rosende som en udmærket Oplæser (aa! det gav et Gip i mig af Glæde, da han sagde det) saa vilde han gerne spørge hvormeget jeg vilde forlange for at rejse med til Grønkøbing og optræde ved omtalte Aftenunderholdning.

Jeg kan virkelig godt bruge den gamle Frase: »mit Hjærte svulmede af Stolthed«, men jeg var klog nok til at bevare Anstanden, — man maa jo holde paa Værdigheden, og jeg svarede derfor forholdsvis overlegent, som om det var en dagligdags Sag for mig:

»Ja, min Pris er her paa Sjælland 50 Kr., 75 paa Fyen og Øerne og 100 i Jylland, plus fri Rejse og Ophold!«

»Ja, Grønkøbing, det var her paa Sjælland og 50 Kr. plus frit vivre, mente den rare unge Mand, kunde da aldeles ikke være formeget for et saa kendt Navn som mit; nu skulde han skrive til Boghandleren, det var i Grunden ham, der arrangerede det hele og bestred de foreløbige Udgifter, men jeg kunde godt betragte Sagen som saa godt som afgjort.

Jeg skulde høre fra ham i Løbet af to Dage. Og saa tog Hr. Petersen-Haabløs Afsked.

Det var godt han gik, for det kneb for mig at bevare Skinnet, jeg var ved at eksplodere af Stolthed og Glæde. Dette her det var virkelig Anerkendelse, mit Navn begyndte altsaa at trænge ud i Folket, jeg skulde ud og lægge Provinsen for mine Fødder, nu var der ingen Tvivl, nu kom den fagre Tid, vi ventet saa længe, Guld og Ære, osv., hvad jeg ellers saadan kunde finde paa at sige til mig selv i en Fart.

Og saa røg jeg ligesom en Raket ind til min Kone og sagde hoverende: »Hvad siger Du nu?«

Jeg skylder nemlig Sandheden at tilstaa, at min Kone altid har set lidt skeptisk paa min »Gøglervirksomhed«, som hun kalder det. Hun tog det derfor ogsaa lige som lidt mere roligt, men hun maatte jo bøje sig for Fakta, og da jeg tog Forskud paa den forventede forøgede Indtægt ved at invitere paa Theater og Aften hos Wivel, saa overgav hun sig og begyndte ogsaa paa sin Maade at bevidne mig sin »Anerkendelse«.

To Dage efter fik jeg Brev fra Petersen-Haabløs, alt var i Orden, Boghandleren fandt mine Betingelser antagelige, jeg var engageret og ydermere var der Forespørgsel om jeg ogsaa vilde optræde i Nabobyen Pærekøbing, hvor Hr. Haabløs ogsaa var kendt og havde en Del Beundrere. Naturligvis vilde jeg optræde, — hellere end gerne. Jeg sendte mit Program, Datoen blev bestemt og jeg begyndte mine Forberedelser. Til disse hørte blandt andet at jeg gik til en Tandlæge og fik mine Fortænder filet og slebet. De var nemlig ikke fri for at være lidt sorte paa Grund af mindre maadeholden Tobaksnydelse; og mit Smil skulde jo helst virke saa bedaarende paa Provinsboerne som vel muligt.

Den store Dag kom og jeg rejste til Grønkøbing, hvortil jeg ankom en god halv Time før Forestillingen skulde begynde. Hr. Petersen-Haabløs var ved Stationen for at tage imod mig. Han saa lidt mellemfornøjet ud.

»Naa, hvordan gaar det?«

»Ja, det ser ikke saa lovende ud,« sagde Hr. Haabløs. »Boghandleren har kun solgt for 4 Kroner!«

»Naa, det har saamæn ingen Ting at betyde,« trøstede jeg, »man kan ikke vente, at der skal blive solgt noget videre før ved Indgangen, — vi er jo ikke Verdensberømtheder!«

Men jeg kan ikke nægte, det kriblede lidt i mig ved Tanken om de sølle fire Kroner.

Vi kørte op til Hotellet, i hvis store Sal Slaget skulde staa, og jeg fik et Værelse, hvor jeg begyndte at klæde mig paa. Klokken manglede et Kvarter i otte, da Hr. Petersen-Haabløs kom op til mig grædefærdig.

»Der er ikke kommet nogen endnu!« sagde han.

»Ja, hvad Herregud, Klokken er jo ikke otte endnu, Folk kommer ikke saa præcis i Smaabyer,« sagde jeg, »gaa nu bare ned og gør alt i Orden, og kom op og sig til, naar jeg skal komme ned.«

Han sjaskede afsted, og jeg satte mig til at studere Programmet. Det var ikke Smaating, Hr. Haabløs bød paa; han trakterede baade med Oehlenschlæger og Shakespeare foruden andre Smaating. Mit Navn var trykt med vældige Typer, »den kendte og skattede Forfatter og Oplæser«, stod der.

Det saa virkelig rigtig nydeligt ud. Men nederst paa Programmet stod der noget, der fik mig til at stejle:

»Petersen-Haabløs, Orla Bock Tournéen har

overalt, hvor den har optraadt, høstet kolossalt Bifald«.

Det var jo en mild Overdrivelse; men jeg smilte overbærende. Det var naturligvis et Udslag af Ungdommelighed hos Hr. Haabløs, men det kunde naturligvis ingen Fortræd gøre, og det saa saamæn ganske godt ud.

Saa læste jeg lidt over paa mine egne Sager og Tiden sneglede sig langsomt afsted. Klokken var et Kvarter over otte, den unge Mand viste sig ikke endnu, og jeg begyndte saa smaat at føle Situationen mindre lystelig.

Klokken blev halvni, — endelig bankede det paa Døren. Det var en Opvarter, der skulde hilse fra Værten og spørge om vi ikke hellere skulde aflyse Forestillingen.

»Aflyse?« sagde jeg, og jeg tror nok jeg har set mindre begavet ud i det Øjeblik. »Er der da ingen Mennesker kommet?«

»Jo, lidt! Der er otte her fra Byen, og saa kom der en Vogn fuld ude fra Sindssygeanstalten, der er vel en tolv, fjorten Mennesker, men nu begynder de at blive tossede.«

»Sindssygeanstalten?« sagde jeg og begyndte at føle mig lidt uhyggeligt til Mode.

»Ja, Funktionærer og Sygeplejersker, de render til alt muligt Gøgl,« sagde Opvarteren meget respektløst, »men nu begynder de som sagt og blive tossede fordi de maa vente, saa det er vel bedre at give dem deres Penge igen og lade dem løbe?«

»Ja, det maa De virkelig spørge Hr. Petersen-Haabløs om!« sagde jeg.

»Ham? Den Skvatfigur,« sagde Opvarteren og fnøs foragteligt, »det maa da være noget De selv bestemmer! Han er vist stukken af for længe siden!«

»Stukket af!« Det sortnede for mig. »Jeg maa ned og tale med Værten!« Og ud foer jeg.

Værten var en overordentlig flink og elskværdig Mand. Han modtog mig med et overbærende Smil. »Ja denne her er jo ikke saa gunstig,« sagde han. »Nu er Publikummerne gaaet!«

»Ja, men Hr. Petersen-Haabløs,« sagde jeg fortvivlet, »hvor er han?«

»Ja, det maa Guderne vide, det er vel snart en halv Time siden han tog sit Tøj og listede af. Men der henne ved det Bord sidder nogle Herrer og venter paa Dem!« Værten han smilede paa en underlig Maade, der fik det til at løbe koldt ned ad Ryggen paa mig.

»Venter paa mig?« sagde jeg forbavset.

Der sad en seks, otte Mand henne ved et Bord og betragtede mig med skumle Øjekast. Det viste sig at være tre Musikere, og Bude henholdsvis fra Boghandleren og Aviserne, alle med Regninger stilede til mig.

Det var som om der aabnede sig en Afgrund for mine Fødder! Der stod jeg med siger og skriver to Kroner og halvtreds i Lommen, — det var ikke en Gang til at komme tilbage til København for, — og her væltede det ind med Regninger paa Tryksager, Annoncer, Musik o. s. v. Kreditorskaren voksede i Løbet af et Øjeblik med en Brandmand, en Politimand og en Billetkontrollør. Alle sammen vilde de have Penge.

»Ja men, Herre Gud,« klynkede jeg, »hvad kommer det mig ved, henvend Dem til Hr. Petersen-Haabløs!«

»Ham! Det Skrogmenneske,« sagde en af Kreditorerne, »hva' raver han vos? Næ' den gaar ikke, de' er Dem vi har og holde os te', — op me' Sylene!«

»Jamen for Pokker, jeg er selv engageret af Hr. Haabløs, jeg har ikke noget med hans Pengesager at skaffe!« Jeg begyndte at blive gal i Hovedet.

»Næ' den maa De rejse længere ud ad Landet med,« sagde Musikdirektøren, og jeg var lige ved at belave mig paa en Dragt Prygl, da Værten heldigvis reddede Situationen for mig.

»Hør Gud ved om vi ikke er taget ved Næsen allesammen,« sagde han, »tør jeg spørge, er det ikke Dem, der har arrangeret denne Aftenunderholdning, Hr. Bock?«

»Nej, det ved den søde Gud det ikke er!« sagde jeg, og heldigvis havde jeg Hr. Haabløs' Brev i min Tegnebog, og kunde derfor vise sort paa hvidt for hvordan det forholdt sig. Værten læste det og lo.

»Ja, jeg tænkte det nok,« sagde han, »det har alle sine Dage været et stort Geni, den Dreng. Tør jeg spørge, har De da ikke rejst Landet rundt med ham?«

»Rejst Landet rundt med ham?« Jeg spilede Øjnene op, »nej min Sæl og Salighed om jeg har.«

»Naa ikke! Ja det har han ellers fortalt og det har da ogsaa staaet i Grønkøbingsposten. De har optraadt sammen i de fleste danske Købstæder og gjort vældig Lykke. De betaler Petersen-Haabløs 50 Kroner pr. Aften, og han har allerede lagt sig en Bunke Penge op.«

»Det var Pokkers!« Jeg dejsede om i en Stol ved at høre om mine egne Præstationer. »Hvem i Dævlens Skind og Ben er da den Petersen-Haabløs? Jeg kender ham ikke, jeg ved kun, at han studerer hos Emil Poulsen og en Kreds af Borgere her i Byen bekoster hans Uddannelse.«

Værten lo saa han var ved at revne, og alle Kre-

ditorerne begyndte ogsaa at tage Sagen fra den gemytlige Side. Kun jeg sad som et Billede paa den sorteste Fortvivlelse.

»Nej det er Løgn altsammen,« sagde Værten, da han havde grinet af, »Fyren er Søn af en rigtig pæn og agtværdig Gaardmand en halv Milsvej herfra Byen, men han har alle sine Dage været en gal Knægt med forfløjne Idéer. Han opholder sig i København, men hvad han bestiller, det er der ingen der aner.«

»Hvordan i al Verden skal jeg klare disse her Ærter?« sagde jeg fortvivlet.

»Det gaar nok,« sagde Værten, »nu maa vi have sammenkaldt et Krigsraad!«

Og saa afskedigede han alle Kreditorerne med Løfte om at han nok skulde klare Sagerne, bare de tog den med Ro. Derefter blev der telefoneret efter Boghandleren, Bogtrykkeren og Byens Redaktør. De indfandt sig hurtigt og det var forfærdelig rare Mennesker allesammen, men jeg tror nok de syntes at jeg var en stor Idiot, — og der kunde jo for den Sags Skyld ogsaa nok være noget om det.

Raadet blev sat, og vi fik Whiskysjusser.

»Skal vi nu danne et Aktieselskab til Forbryderens Paagribelse?« sagde Værten, der førte Ordet. »Drengens Fa'er er nemlig en reel Mand, og han aner vist næppe noget om hvad det er for Tyvestreger hans Søn laver. Naar han bliver sat ind i Sagerne, tror jeg nok han klarer dem. Skal vi nu først og fremmest engagere en Sagfører!«

Det blev enstemmigt vedtaget, og der blev telefoneret efter en Jurist. Han indfandt sig hurtig; det var ogsaa en voldsom rar Mand. Det var i det hele taget voldsom rare Mennesker dernede i den By, men de var meget lattermilde.

Vore samlede Fordringer blev gjort op, det var

et Par Hundrede Kroner ialt, men vi blev enige om at være menneskelige og lade os nøje med Halvdelen, hvis Faderen vilde udrede det. Sagføreren mente, at det vilde der næppe være noget i Vejen for, og han lovede straks næste Morgen at cykle ud til Gaarden og bringe Sagen i Orden.

Mit Humør bedrede sig betydeligt, dels ved disse lysende Udsigter, dels, — det nytter ikke at nægte det — ved de mange Whiskysjusser vi fik. De drak godt inde i den By.

»Se nu skal vi jo tænke lidt paa Dem,« sagde Værten henvendt til mig.

»Paa mig?«

»Ja, paa Dem! Ser De, De bliver jo nødt til at blive her i Byen hele Dagen i Morgen for at vente at se, hvad Sagføreren faar ud af det, og saa kan De jo ligesaagodt blive i Morgen Aften med og lave en Aftenunderholdning alene!«

»Nej Tak, jeg har faaet min Lyst styret,« sagde jeg i fuld Overensstemmelse med Sandheden.

»Sludder og Vrøvl,« sagde Værten, »jeg overlader Dem Salen gratis med baade Belysning og Kontrol, saa kan Risikoen ikke blive stor. Musik behøver De ikke. Vi laver Servering i Salen.«

»Og jeg annoncerer Forestillingen gratis, jeg skal nok gøre Reklame for Dem,« sagde Redaktøren.

»Og jeg trykker gratis Programmer og Løbesedler,« sagde Bogtrykkeren. Det var som sagt forfærdelig rare Mennesker nede i den By.

»De faar ikke anden Udgift end Manden med Trommen!« sagde Værten.

Man var virkelig saa gammeldags at man havde en Mand med en Tromme til at gaa rundt i Gaderne og raabe ud.

Aftenunderholdningen var fastslaaet, jeg gik ind

paa alt; saa megen Elskværdighed var jo umulig at staa for, og saa kom jeg da omsider i Seng med forholdsvis let Hjærte og tungt Hovede.

Næste Formiddag kom Grønkøbingposten ud og fortalte i drastiske Ord om Hr. Haabløs' Ondskab og min Godhed; jeg tænker Byens Folk har grint godt af mig, men skidt! Det var jo en god Reklame. Om Middagen gik Trommen og forkyndte, at Forfatteren og Oplæseren o. s. v. om Aftenen producerede sig paa slap Line i Hotellets store Sal, og hvad bedre var om Eftermiddagen kom Sagføreren tilbage med Penge. Da han var kommet derned, havde han truffet selve Synderen siddende i en Lænestol og læse højt for sin Moder af »Hakon Jarl«.

Han havde givet sine Forældre en rystende Skildring af hvilket stort Asen jeg var; jeg vilde snyde ham for hans Pnege, og var i det hele taget et frygteligt Bagbæst. Det gjorde jo derfor et mindre behageligt Indtryk paa Forældrene, da de erfarede den sørgelige Sandhed; men Faderen betalte i alt Fald, og det var jo al Ære værd.

Jeg fik virkelig rigtig godt Hus til min Aftenunderholdning, og Publikum var elskværdigt. Jeg har selv Følelsen af, at jeg aldrig har gjort et mere humoristisk Indtryk end den Aften. Folk grinede lige saa saare de saa mig. Ellers forbyder min medfødte Beskedenhed mig at udtale mig om mine Præstationer, men Grønkøbingposten omtalte dem virkelig meget anerkendende. Jeg regner det alt i alt for en af de gode Aftener i mit Liv.

Da jeg efter endt Forestilling vilde betale min eneste Regning, Manden med Trommen, lo Værten diabolsk og sagde: »Den er betalt!«

»Er betalt?«

»Ja, jeg skal sige Dem, jeg saa jo, at Hr. Petersen-Haabløs' Fader var mellem Publikum . . .«

»Naa, han har vel villet se hvad det var for en Idiot, hans Søn havde spillet Halløj med?« sagde jeg.

»Muligvis,« sagde Værten indrømmende, »men da Trommemanden saa kom med sin Regning, tænkte jeg at det var ikke formeget at han betalte den med, og saa lod jeg ham faa den!«

»Og han betalte den?«

»Ja.«

»Sikken en pæn Mand!« sagde jeg beundrende. Jeg beundrer i det hele taget alle de Mennesker, jeg lærte at kende i Grønkøbing, men det har jeg ogsaa Grund til, for jeg rejste derfra med slet ikke saa lidt Penge i Lommen, takket være at Lykken var bedre end Forstanden.

Da jeg kom hjem, laa der et Brev til mig fra Hr. Petersen-Haabløs, skrevet og afsendt inden han havde haft Visit af Sagføreren. Han skriver bl. a.:

». . . kun den, der har kæmpet med Fattigdom og Sult kan forstaa den Rædsel, der greb mig, da mit Haab om at tjene Penge bristede i Gaar Aftes. Jeg fik et Nervechoch og maatte køres hjem. Nu skal jeg tilbringe en Maaned hos en Onkel i Jylland for at rekreere mig. Det hjælper ikke at sagsøge mig, jeg ejer intet.«

Saaledes lyder Brevet virkelig. Jeg gemmer det som kær Erindring om en dygtig Skuespiller. Desuden indeholdt min Post nogle grove Rykkerbreve fra Boghandler, Bogtrykker, Hotelvært etc. i Nabobyen Pærekøbing; der havde Fyren lavet samme Historie.

Jeg har senere været mere forsigtig!

AXEL BREIDAHL:

En „Digter".

»Sagen er den,« sagde Fuldmægtig Hansen, »at min Chef er inviteret til Konfirmation paa Søndag. Han er gammel Ven af Huset, og han har været saa letsindig at love, at han vilde skrive en lille Sang til denne festlige Lejlighed. Det er allerede et halvt Aar siden han lovede det, og hver Gang han er bleven spurgt, hvordan det gik med Visen, svarede han, at det gik rigtig godt, og at den snart var færdig. Nu er Tiden imidlertid gaaet — det er i Overmorgen, der er Konfirmation — og han har endnu ingen Vise faaet skrevet. Ikke fordi han ikke kan — det kan vel ikke være saa svært — men hans Forretning har lagt saa meget Beslag paa ham, og desuden har han haft saa meget andet at tænke paa, forstaar De nok.«

Jeg nikkede og skjulte høfligt min Utaalmodighed efter at komme til Sagens Kærne.

Alle Folk, som bestiller Viser, begynder altid med at forsikre, at de meget godt selv kunde skrive deres Viser, hvis de bare havde Tid.

Hr. Hansens Chef var altsaa ikke nogen Undtagelse.

Hr. Hansen bekræftede dette yderligere ved at sige:

»Min Chef har en udmærket Sangstemme og interesserer sig meget for Kunst. Han er Farvehandler en gros, og Farver er dog altid lidt mere poetisk end for Eksempel Staal eller Smør. Og en Mand, der tjener sine 30,000 Kroner om Aaret, er jo ikke noget almindeligt Fæ!«

Nej, det var jeg straks villig til at indrømme.

»Desuden,« tilføjede han, »skal De jo ogsaa leve. Min Chef har tænkt sig at ofre en halv Snes Kroner paa en saadan Vise.«

Jeg saa lidt overrasket op paa Hr. Hansen, der havde rejst sig og understregede Beløbet »en halv Snes Kroner« med en Gestus, som om han skrev en Anvisning paa en Million.

Nu skete dette ganske vist i 1896. Jeg var ung, meget ung, og jeg hørte ikke til de højstbeskattede. Men jeg havde dog allerede da skrevet adskillige Viser, som i hvert Fald havde været saa gode, at Hr. Hansens Chef turde betro mig at skrive den Sang, han selv vilde have digtet.

Og navnlig efter at Hr. Hansen havde oplyst, at hans Chef tjente 30,000 om Aaret og nærede stor Interesse for Kunst, maatte det forbavse mig, at han kun vilde »ofre« ti Kroner paa en Vise, som han selv skulde forestille at have skrevet.

Hr. Hansen læste aabenbart mine Tanker, og han svarede med et diskret men tydeligt Blik rundt i min beskedne Ungkarlehybel.

Og Manden havde Ret: Naar man bebor et Gaardværelse paa femte Sal i Ravnsborggade og holder sig selv med tør Kost, saa maa man være glad, hvis en kunstinteresseret Farvehandler vil ofre ti Kroner paa en Konfirmationssang, — — selv om

det, der skrives af den unge, navnløse Mand paa Kvisten er Hundrede Gange mere talentfuldt end det han skriver, naar han er bleven den anerkendte Professor paa 1ste Sal. Gud fri mig derfor for nogensinde at blive Professor — — jeg holder mig paa tredie Sal!

Hr. Hansen tog et Papir op af Lommen og sagde:

»Forresten har min Chef her skrevet op, hvad der skal staa i hvert enkelt Vers, og han har selv valgt Melodien »Ved Vintertid, naar Skoven staar —« saa De behøver jo kun at sætte Rim paa. Vi siger altsaa ti Kroner! — Min Chef er en fin og forstaaende Mand, han betaler Dem Halvdelen af Summen straks, medens Resten af Beløbet vil være at udbetale ved Sangens Aflevering og Godkendelse.«

Han lagde fem Kroner paa Bordet.

»Min Chef har Tillid til Dem!«

Fem Kroner er mange Penge.

Navnlig naar man i flere Dage har levet af tørre Hveder fra i Forgaars.

Den, som ikke selv har prøvet at sulte, ved ikke, hvilken herlig Opfindelse tørre Hveder er. De faas hos en Bager i en Kælder i Nørresøgade. De er beregnet paa Svanerne, og man faar to for en Øre.

Unge Digtere! Nu behøver I ikke længere at sulte, efter at jeg har fortalt Eder dette: Man køber to Hveder for en Øre, brækker dem i Stykker, bløder dem op i et Vandglas og spiser dem med en Theske.

Man kan faa mange tørre Hveder for fem Kroner. Hr. Hansens fine og forstaaende Chef vidste nok, hvad han gjorde. Jeg lovede selvfølgelig at skrive Sangen. Jeg gjorde ikke meget ud af den,

men den kom dog til at ligne noget. Farvehandleren var i hvert Fald meget glad for den.

Den var rigtig rørstrømsk og greb om Hjærterødderne. Jeg kan endnu huske, at den begyndte saaledes:

I Dag Du over Grænsen gaar,
som skiller Barn og Kvinde,
nu staar Du i Din Ungdomsvaar,
Din Barndoms Dage svinde.
Men hvor Du end i Verden gaar,
saa maa Du ikke glemme,
at Du det aldrig bedre faar,
end Du det havde hjemme.

Det var baade kejtet og ubehjælpsomt, det kan jeg godt se nu. Men Hr. Hansen sagde, at alle Gæsterne havde grædt inderligt og hjærteligt. Og Konfirmandindens Moster havde omfavnet og kysset Farvehandleren, og Værten havde holdt en begejstret Tale for »den Mand i vor Midte, som har skrevet denne udmærkede Sang«.

Farvehandleren havde stridt tappert for at bevare sin Anonymitet. Men da han havde været saa forsynlig at sætte sine Forbogstaver A. G. under Sangen, var det ham umuligt i Længden at fastholde sin Benægtelse; og en senere Taler bemærkede da ogsaa, at den Sang vilde Farvehandleren have ondt ved at lyve sig fra, — den kunde kun være skrevet af en gammel Ven af Huset, af en Mand, som havde kendt Forældrene og den unge Pige gennem mange Aar.

Saaledes endte det da med, at Opmærksomheden efterhaanden gled bort fra den unge Pige og over paa den nyopdukkede Digter, hvis oprindelige Beskedenhed i Aftenens Løb forvandledes til en Stolt-

hed og Selvglæde, som mine jævne Vers aldeles ikke berettigede ham til.

Hans Frue, som aldrig før havde mærket noget til hans digteriske Begavelse, bekræftede overfor et Par interesserede Damer, at hendes Mand i det sidste Par Dage havde været saa underlig.

Han havde gaaet rundt paa Gulvet med en Pen i Haanden og stirret op i Loftet. Og han havde ikke kritiseret over Maden i Forgaars, tiltrods for at der var Storvask, og saa ved De jo nok, at der bliver sløjet af med Maden.

Farvehandleren selv sad i en beundrende Kreds i Herreværelset og førte en Gang imellem selv Samtalen hen paa sit Digterværk. Han sagde, at det var sgu' i Grunden slet ikke saa svært, naar man bare kunde og havde Rutine. Men Talent maatte der til. Han havde forresten aldrig kunnet begribe, at der fandtes Folk, som ikke kunde faa to Linier til at rime.

Blandt Gæsterne befandt sig en Oldermand for et eller andet Lav. Han trak Farvehandleren til Side og sagde, at han havde Sølvbryllup om otte Dage. Det havde længe været hans Hensigt at invitere Farvehandleren og hans Frue til dette Sølvbryllup, men saa havde han tænkt, at han traf dem jo nok her. Altsaa paa Søndag Kl. 6 paa Skydebanen.

Farvehandleren takkede, og Oldermanden lod saa behændigt som muligt falde en Bemærkning om, at saa skrev han jo nok en lille Vise — —

Det var det første Bekendtskab Farvehandleren gjorde med Digtermedaillens Revers.

Han blev forfjamsket og hakkede i det og søgte at knibe udenom.

Men Oldermanden slog ham paa Skulderen og sagde:

»Aa Snak! For Dem er det jo ingen Kunst!«

Og saaledes gik det da til, at Farvehandlerens Fuldmægtig atter sad i min Stue.

Denne Gang gik det Hele for sig uden videre Formaliteter. Jeg fik mine fem Kroner i Forskud for at klemme Musen til Glæde for Oldermandens Sølvbryllupsselskab. Og i min lykkelige Uvidenhed besang jeg Ægteskabets Lyksaligheder og Fryden ved at gaa i Spand sammen i et kvart Aarhundrede.

Og det blev en Sang, som gjorde Lykke. Ægtemændene skævede misundeligt til Digteren, og Fruerne nikkede beundrende til ham. Og Alle var enige om, at han selv maatte leve et særlig lykkeligt Familieliv.

Hans egen Kone var ganske betuttet. Hun stjal sig til at knuge hans Haand, og da de kørte hjem, trykkede hun sig op til ham og saa' beundrende op til sin store dejlige Mand, »som kunde alting.«

Nu oprandt der en vidunderlig Tid for ham og mig. Den var jo nok lidt anstrængende for os begge. Men den bragte os ogsaa mange Glæder.

Han gik fra Middag til Middag og fejrede sande Triumfer.

Og jeg havde faaet presset Prisen op til femten Kroner og levede et sandt Slaraffenliv.

Først henad Foraaret fik vi Ferie.

Men da Sæsonen begyndte, kom han igen. Han maatte atter hele Raden af Middagsselskaber igennem. Og der kom stadig flere nye til. Og bestandig var han den feterede Selskabsdigter, der altid mødte med en Vise.

Jeg tror egentlig ikke, det morede ham i Længden. Men da han nu en Gang var begyndt, var det umuligt for ham at stoppe op. Hvis han en enkelt Gang sagde Nej eller forsøgte at møde uden Sang,

begyndte man at hviske om, at nu var han løbet tør. Hans Kone gjorde ham Bebrejdelser, og den sædvanlige Tale for ham ved Bordet udeblev.

Derfor var han tvunget til at blive ved.

Saaledes gik det i flere Aar. Han var min bedste Kunde, og da jeg giftede mig, regnede jeg ham med blandt mine faste Indtægter.

Jeg saa ham aldrig selv, men hans betroede Fuldmægtig, Hr. Hansen, fortalte mig om ham.

Han var bleven mavesvær og havde anlagt sig Kunstnerslips og Guldlognetter. Desværre var han næsten fuldstændig skaldet, men han lod Haaret vokse ved Ørene, hvad der gav ham et interessant Udseende.

Han samlede sine Viser og lod dem indbinde. Og han begyndte at vise sig i Forgrunden ved Teaterpremierer, og der blev altid lagt Mærke til ham — og undertiden blev han nævnt i Bladene blandt de kunstinteresserede og sagkyndige Navne.

Han havde altid von der Reckes Metrik og Christianis Rimordbog liggende fremme. Senere købte han ogsaa Axel Sørensens Rimordbog og anskaffede sig et Bibliotek af moderne dansk Lyrik, og han lod i sit Kontor anbringe en Gibsbuste af Holger Drachmann og samme Digters Billede med en Cigarreklame.

Desværre gik hans digteriske Interesser i nogen Grad ud over hans Forretning. Han havde vænnet sig til at tale i poetiske Vendinger, hentede fra sine egne Viser, som han selv havde købt og betalt, og det var ham derfor ubehageligt at skulle tale om Gulvfernis og Lakfarve. Desuden havde de mange Middage gjort ham tung og magelig, hans Stofskifte var ikke saa livligt som tidligere, og han maatte midt paa

Dagen trække sig tilbage til sit Privatkontor for at digte.

Kun Fuldmægtigen, Hr. Hansen, kunde høre, hvor han snorkede.

Endelig var dette Digteri jo ogsaa en dyr Historie. Efterhaanden som mine Fordringer til Livet steg og Husholdningen blev dyrere, saa jeg mig nødsaget til at lægge paa Prisen.

Fuldmægtigen, Hr. Hansen, havde med Bekymring lagt Mærke til, at for hver Gang jeg flyttede og fik en pænere Opgang, lagde jeg fem Kroner paa.

Vi var nu naaet til 30 Kroner.

Og det kunde Farvehandleren ikke holde til i Længden.

Fuldmægtigen, Hr. Hansen, var kommen for at sige mig dette.

Han bad mig gaa tilbage til 25 Kroner og blive staaende paa den Pris.

Jeg foreslog en fast aarlig Gage, garanteret for en Aarrække. Men da Hr. Hansen absolut ikke reagerede, slog jeg det hen i Spøg, men beklagede samtidig ikke at kunne levere Viser, der var Farvehandleren værdige, under 30 Kroner.

Jeg henviste til, hvilken udmærket Produktion han allerede havde lagt bag sig og hvilket Navn han havde vundet sig, og søgte at gøre Hr. Hansen begribeligt, at det aldeles ikke gik an, at hans Chef nu begyndte at sløje af.

Men Hr. Hansen erklærede, at hans Chef ikke kunde og vilde give mere end 25 Kroner, og hvis jeg ikke vilde skrive for den Pris, vilde han nu holde op med at digte.

Derved blev det.

Det var midt i Sæsonen, og jeg maatte til at se

mig om efter andre Indtægtskilder, der kunde dække mit Tab.

Der gik en rum Tid, næsten et Aar.

Saa fik jeg atter Besøg af Fuldmægtigen, Hr. Hansen.

Han saa' noget nedslaaet ud, og han begyndte famlende at fremsætte sit Ærinde, som da han allerførste Gang indfandt sig hos mig for at bestille en Vise.

Jeg spurgte, om hans Chef i Mellemtiden havde indstillet sin Digtervirksomhed.

Næh —

Om han da selv havde forsøgt sig?

Næh —

Efterhaanden fik jeg ud af Hr. Hansen, at hans Chef i Mellemtiden havde frekventeret en anden Digter, som vilde gøre det billigere.

Men det havde han rigtignok ikke haft Glæde af.

For det første havde de jo haft et utroligt Besvær med at sætte den nye Digter ind i de forskellige Familiers Forhold. Og for hver Gang, der skulde skrives, maatte han have en Mængde Detailler opgivet. Jeg havde jo efterhaanden levet mig fuldstændig ind i alle de mange Familier, som Hr. Hansens Chef spiste til Middag hos, og naar jeg blot fik opgivet, at der var Fødselsdag hos Sørensens eller Bryllup hos Nielsens eller Konfirmation hos Jensens, vidste jeg, hvad der skulde siges om hver enkelt, lige fra den gamle Bedstefader til Barnet i Vuggen. Det eneste jeg forlanget Underretning om, var, hvem der var død i Mellemtiden.

Dernæst var det jo meget uheldigt, at den nye Digter i de gemytlige Sange selvfølgelig benyttede de nærmestliggende Vittigheder, som jeg havde an-

vendt allerede i Begyndelsen af Farvehandlerens digteriske Løbebane.

Det medførte naturligvis, at Folk begyndte at synes, at Farvehandleren gentog sig selv lidt rigeligt, ja nogle fandt endog, at han var i stærk Tilbagegang, og der var ikke længere den rette Begejstring over den traditionelle Tale for »den Mand i vor Midte o. s. v.«.

Men det var endda ikke det Værste. Uheldigvis havde den nye Digter høstet bitre Erfaringer i sit ægteskabelige Liv, og han fik Afløb for sin Galde baade i Bryllupssangene og i Sølvbryllupssangene, ja han skaanede end ikke Guldbryllupssangene.

Han beklagede de unge Mennesker, som giftede sig, og han ironiserede over de Ægtepar, som blev sammen i 25 Aar og paa deres Sølvbryllupsdag var tvungne til at lade, som om de var glade for hinanden.

Og han havde kulmineret med at give en Guldbryllupssang Overskriften »50 Aar i Lænker«.

Resultatet var blevet, at Beundringen for den digteriske Farvehandler afsvaledes kendeligt, og Forholdet til hans Kone blev mere og mere spændt.

Hun gjorde ham idelig Bebrejdelser over den Vending, det havde taget med ham, og spurgte ham bestandig, om han da havde noget at klage over.

Den ulykkelige Mand stod ganske hjælpeløs. Det var ham kun en ringe Trøst, at der nu fra Tid til anden udeblev en af de sædvanligt ventede Middagsinvitationer, saa at han sparede de Penge.

Hans Kone, som gærne vilde ud og bade sig i Mandens Glorie, begyndte nu at haane ham og kritiserede stærkere og stærkere hans Digtervirksomhed for til Slut at erklære, at han var en rigtig skidt

Digter, og naar han ikke kunde skrive bedre, skulde han saamænd hellere lade være.

Derfor var Fuldmægtigen, Hr. Hansen, nu atter kommen til mig.

»Sagen er den,« sagde han, »at nu skal min Chef selv have Sølvbryllup. De forstaar, at han ikke tør lade den anden digte for sig ved denne festlige Lejlighed. Det skulde jo helst være noget kønt til Hustruens Hyldest. Ja, min Chef har selv skrevet noget op, — han ved jo, hvordan det skal være — hvis De bare vilde sætte Rim paa.«

Jeg læste Papiret igennem og genfandt en lang Række af mine egne pragtfulde Tirader og de mest svulstige Vendinger, som havde faaet Middagsgæsterne til at tude mangen god Gang.

Jeg gik ind paa at hjælpe Hr. Hansens Chef til at genvinde sin digteriske Position, sine Venners Agtelse og sin Hustrues Kærlighed mod at jeg fremtidig beholdt hele Leverancen som i gamle Dage.

Hr. Hansen betroede mig bekymret, at han havde lagt Mærke til, at jeg var flyttet og havde faaet Tæpper paa Trappeopgangen, og at han nu frygtede for, at Viserne kostede 35 Kroner pr. Styk.

Jeg maatte bedrøve ham med, at de kostede 40.

Sukkende gik Hr. Hansen paa sin Chefs Vegne ind paa at betale denne Pris. Og nu kom alt i sin gamle Gænge.

Jeg erfarede med Glæde gennem Hr. Hansen, at Middagsinvitationernes Antal steg i en betydelig Grad.

Chefens Frue havde grædt Glædestaarer ved Sølvbrylluppet og omfavnet ham og sagt, at nu kendte hun ham igen.

Hans Uldtotter ved Ørerne var imidlertid vokset stærkt, Mellemtidens Trængsler havde graanet dem

og skaffet ham en fjærn Lighed med en fed Drachmann i halv naturlig Størrelse.

Og hans Venner betænkte sig ikke paa at udnævne ham til Drachmanns Efterfølger.

Men det blev mødt med harmfuld Protest, da en Taler en Gang i spøgefulde Vendinger betegnede ham som »den skaldede Skjald«, der kunde tage Luven fra alle Danmarks Revyforfattere.

Den digteriske Farvehandler skulde tages alvorligt. Han var Amatør, og som saadan vilde han betragtes. Han kunde ganske vist, hvornaar han vilde, nedsætte sig som Digter. Men det var ikke Meningen. Han var en beskeden Forretningsmand, der kun syslede med Digteriet i sin Fritid. Han skulde heldigvis ikke leve af det. Thi i saa Fald mistede Poesien sin Charme.

Hr. Hansen bemærkede til mig, at det vilde ogsaa se sort ud, hvis hans Chef skulde leve af Digteriet, navnlig med de Priser, jeg nu var kommen op paa.

Jeg havde selvfølgelig benyttet mig af de gunstige Konjunkturer til at forlange 50 Kroner. Og efter haarde Kampe var Fuldmægtigen, Hr. Hansen, ogsaa gaaet ind herpaa, imod en skriftlig Erklæring fra mig om, at jeg fremtidig vilde levere al forefaldende Poesi for den Betaling.

Det blev nu efterhaanden ikke saa ganske smaa Opgaver, den gode Farvehandler paatog sig.

Han havde ved en Skydebanemiddag gjort Bekendtskab med en Ølbrygger, som var bleven saa begejstret over hans svulmende Poesi, at han havde bedt ham skrive en Kantate, som skulde afsynges ved Indvielsen af et nyt Kedelhus.

Farvehandleren var bleven i høj Grad smigret over dette ærefulde Hverv. Men samtidig urolig.

Thi han vidste ikke, om han saa sig i Stand til at digte en Kantate. Derfor udbad han sig Betænkningstid.

Først da han hos mig havde indhentet en beroligende Erklæring, gav han Tilsagn. Og Ølbryggeren fik nu en Kantate, som han aldrig havde set Mage til.

Den var overbroderet med Sprogets skønneste Blomster og svulmede af gamle Danmark, Mindernes Land, skovklædte Strand, smilende Møer og blinkende Søer, daadrige Helte med Sværdet ved Bælte, Mand og Mod og Konning god.

Farvehandleren havde overgaaet sig selv.

Dagen blev hans.

Man glemte ganske Kedelhuset, og Ølbryggeren holdt en lang Tale for ham og sluttede med at ønske at Danmark havde mange saadanne Digtere.

Forsamlingen sluttede sig til den sidste ærede Taler ved at rejse sig.

Men dermed havde Farvehandleren ogsaa kulmineret.

Resten blev Fabriksarbejde. Han kunde nu leve paa sit Ry, og vi behøvede ikke at anstrænge os.

Jeg havde selv tilbudt tre Maaneders Kredit, der senere blev til fast Afregning ved Terminen. Det var jo altid rart at have en rund Sum staaende.

Vi faldt begge hen i den Magelighed, som gode Dage giver.

Hr. Hansen fortalte mig, at min Ven Farvehandleren nu kun bevægede sig med Besvær.

Han digtede nu hele Dagen inde paa sit Kontor og hans Snorken rungede gennem hele Huset.

— — —

Jeg havde i nogen Tid ikke set noget til Fuldmægtigen, Hr. Hansen.

Saa kom han en skønne Dag med Sørgeflor om Hatten.

»Naa!« sagde jeg, »skal vi nu have en Begravelsessang?«

»Vor kære Chef er død!« sagde han stille.

Det gav et Sæt i mig. Vi sad tavse en Stund. Det var, som om jeg havde mistet en Del af mig selv.

Hr. Hansen fortalte mig, at Farvehandleren en Dag som sædvanlig havde trukket sig tilbage for at digte. Han havde da faaet et apoplektisk Tilfælde. Og nu var han død.

Hr. Hansen var ikke fri for at bebrejde mig, at jeg ved min Andel i hans digteriske Virksomhed havde været en medvirkende Aarsag til hans altfor tidlige Bortgang.

Hans Konstitution havde ikke kunnet taale alle disse Middage.

Jeg tænkte i mit stille Sind, at Hr. Hansens Chef nok kunde have vist en Smule mere Maadehold i Nydelsen af Bordets Glæder.

Men jeg nærede ingen Bitterhed imod ham, og jeg bebrejdede ham Intet.

Jeg kunde kun beklage, at jeg havde været med til at slaa en saa god Kunde alt for tidligt ihjel.

Jeg fulgte den brave Farvehandler, som jeg aldrig havde set.

Han fik et mægtigt Følge, og Præsten berørte i smukke poetiske Vendinger hans sjældne digteriske Begavelse.

Selv knuste jeg en stille Taare ved hans Grav, medens jeg bekymret tænkte paa, hvor jeg vel fandt en anden, der kunde erstatte ham.

Han var en god Digter.

En brav og retskaffen Digter.

Han var ikke nogen Drachmann. Men hans

Poesi var mild og fredsæl og lagde sig lindt om Sindene.

Han glædede mange ved sine smukke Sange og sin muntre Skæmt.

Og det kostede ham mange Penge.

Jeg deler ganske Ølbryggerens Ønske om, at Danmark havde mange saadanne Digtere.

CENTRALBIBLIOTEKET
FOR
TUBERKULOSEPATIENTER

INDHOLD.

	Side
Sophus Neumann: Da Carlsen gjæstede Christensen	5
Holger Rasmussen: Paa Fisketur	14
Orla Bock: »Mose-Jens«	20
Holger Rasmussen: Gøgler Vise	31
— : En Forbryder fra Borgervæbningen	33
— : En Væddeløbsforestilling	36
Orla Bock: Kvindens Træskhed	39
— : Mine Familieforhold	43
Holger Rasmussen: Afslutning paa et Digterliv	46
— : Den unge Digter	48
Orla Bock: Et solidt Fodspor!	52
— : Et Foredrag om Katte	55
Holger Rasmussen: Den Døvstumme	58
Orla Bock: Et Festreferat	61
Holger Rasmussen: Hævnen	66
Sophus Neumann: En Julefortælling	69
Orla Bock: Da jeg begyndte at læse op	72
Axel Breidahl: En Digter	84